

Upravitelj: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Racuni pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

Klic in odmev

Hitlerjeva nacionalna revolucija, ab-
solutno zavladanje narodnih socialistov
na vseh poljih javnega življenja v Nem-
čiji, pretresljaji v nemški državni in de-
želni organizaciji, razpust strokovnih or-
ganizacij, konfiskacija premoženja in vsi
ostali neštetni pojavi, ki nam jih kaže
slika današnje, tako zelo spremenjene
Nemčije, so se mogli smatrati kot do-
mača, notranja zadeva nemške države,
ki je stvar Nemcev samih in v katero se
nima inozemstvo vmešavati. Temu pri-
meru je pač jemala mednarodna jav-
nost vse dogodke s strmenjem v ved-
nost, vendar pa ni čutila potrebe, pose-
gati vmes, ali pa vsaj ni imela formalne
upravičenosti, da to stori.

Če pa začenja hitlerjevskega nemštvo
širiti svoj vpliv preko državne meje, če
skuša izvajati svojo »Gleichschaltung«
na ozemljih in med prebivalstvom dru-
gih držav, potem ni mogoče ohraniti
ravnodušja, kajti v tem primeru so tan-
girani interesi inozemstva in nastaja
nevarnost, da se začne kaliti mir in red
še drugod.

Hitler sam proglašal narodni sociali-
zem za svetovni nazor in ne za stran-
karski program. Njegovo tretje cesar-
stvo se ne krije z nemško državo in ob-
sega — tako pravijo hitlerjevski ideolo-
gi — vse Nemce, naj prebivajo kjerkoli.
Vsi ti narodni deli in drobci naj se ze-
dinijo v enoten velikonemški narod, po
njih naseljena ozemlja pa združijo v ve-
liko Nemčijo. To je najvišji, končni cilj
nemškega narodno socialističnega imperi-
alizma.

Na drugi strani pa identificira Hitler-
jeva stranka svojo partijsko organizaci-
jo z državo in je postavila v svojo
službo ves državni aparat. Naravno je,
da tam, kjer se narodni socialisti izven
Nemčije borijo za vpliv in moč pri ta-
kem naziranju centralnega vodstva, ki
je obenem vodstvo nemške države, mo-
ra priti prej ali slej do nasprotij in kon-
fliktov meddržavnega značaja, ki uteg-
nejo postati stalna nevarnost za mirov-
no razpoloženje, ako se ne izcimijo iz
njih še večje, dalekosežnejše komplika-
cije.

Najprej se je pokazal vpliv hitlerjev-
ske struje v Gdansk, ki ga smatrajo
kljub njegovi internacionalno zajame-
ni državnoopravni neodvisnosti v Berlinu
le za nekaj privrsek Nemčije. Narodno
socialistični pohod v tem svobodnem
mestu se je za sedaj pač moral ustaviti
ob odločnem odporu evropskih držav in
Društva narodov, zlasti pa ob čučenosti
Poljske, ki ima že zaradi ekonomske ge-
ografske situacije možnost, da z gospo-
darsko uzdo brzda preživo poželjenje
nemške imperialistične večine v Gdan-
sku.

Močno je po hitlerjevski agitaciji pri-
zadeta Češkoslovaška. V nemškem delu
njene prebivalstva je našel hitlerjev-
ski klic zelo mnogo odmeva. Kjer sta v
predvojni Avstroogriški dajala ton zna-
na germanska šovinista Schönerer in
Wolf, tam je danes zmogovito Hider-
jevo ime, ime moža, ki se sam imenuje
Schönererjevega učenca. Pogubne posledice
agresivne hitlerjevske propagande na
Češkoslovaškem so z vsakim dnem
bolj občutne; koketiranje čeških Nem-
cev s hitlerjevskimi bojnimi oddelki on-
stran državne meje, iredentistična akci-
ja, ki je vzdržuje centrala v Nemčiji, je
že dozdaj vodila do neljubih pojavov, ki
so bili predmet znanih kazenskih pro-
cesov. Češkoslovaška republika je bila
prisiljena poostri svojo uredbe za držav-
no varnost in mora z izjemnimi me-
rami braniti mir in red v svoji državni
notranjosti. Četudi ni dvoma, da bo Če-
škoslovaška premagala motnje, izvirajo-
če iz borbenega vsenemštva, je vendar
toliko gotovo, da odmev, ki ga je našel
klic iz Berlina, ovira in zavlačuje notra-
njo konsolidacijo v severni slovanski re-
publiki.

Najznačilnejši vzgled, kaj premore
borbeno hitlerjevstvo, pa je sosedna Av-
strija. Ta po narodnosti nemška država
je danes pravo bojno polje. Narodni so-
cialisti izpodkopavajo vsako državno av-
toriteto in se ne plašijo niti državljans-
ke vojne, tako da pojejo danes v Av-
striji bombe in revolverji svojo žalostno
pesem. V avstrijskem primeru se naj-
jasneje kaže pogubnost identificiranja
hitlerjevskega strankarskega vodstva z
državnim vodstvom Nemčije. Oficialni
predstavniki te države se čutijo poklica-
ne in upravičene posegati v avstrijsko
notranjo politično borbo in z nemško državno
avtoriteto dajejo oporo in zaslomo
avstrijskim narodno socialističnim
huntučnikom. Na varnostne ukrepe, ki
jih je morala izdati Avstrija v zaščito
svojega domačega reda, odgovarja Nem-
čija kot država z represalijami. Že obisk
nemških ministrov na Dunaju, ki je
ignoriral domačo vlado in njene želje,
zlasti agresivni nastop bavarskega mi-
nistra dr. Francka je pokazal, da hoče
hitlerjevska Nemčija izvajati v Avstriji
nekako nadvlado in na ljubo strankar-
skim tendencam provocirati konflikt, ki
se je nadaljeval v diplomatskih akcijah

Gömbös JE BIL V BERLINU PO MUSSOLINIJEVEM NAROČILU

Po uradnih zagotovilih je šlo le za gospodarska pogajanja, franco-
ske informacije pa trde, da je skušal posredovati med Hitlerjem
in Dollfusom

Dunaj, 19. junija. Ž. Predsednik ma-
džarske vlade general Gömbös je davi ob
9.20 prišel iz Erfurta na Dunaj. Na postaji
ga je sprejel madžarski poslanik Nelky, s
katerim se je odpravil na madžarsko posla-
ništvo, kjer se je mudil nekaj nad eno uro.
Malo pred 11. se je z avtomobilom odpeljal
proti Budimpešti. Gömbösov poset na Du-
naju ni imel uradnega značaja, ker se mu
je mudilo v Budimpešti na sejo parlamenta.
Na tej seji je prišlo do ostrih izrazov
opozicije proti ministrskemu predsedniku,
ker je tako nadvlada in nenapovedano vi-
potoval v Berlin. Takoj po svojem povrat-
ku je ministrski predsednik Gömbös odgo-
voril na razne interpelacije.

Zaradi njegovega kratkega bivanja na
Dunaju tudi ni prišlo do nameravane se-
šanka z avstrijskim zveznim kancelarjem
dr. Dollfusom, zato pa je madžarski posla-

nik takoj po Gömbösovem odhodu posetil
pristojne oblasti na Ballplatzu ter jih in-
formiral o Gömbösovem obisku. Ministrski
predsednik Gömbös je novinarjem na Du-
naju izjavil, da je z rezultati svojih gospodars-
ko - političnih razgovorov v Berlinu iz-
redno zadovoljen. S Hitlerjem je dosegel
sporazum glede nadaljnjih pogajanj, ki bo-
do nedvomno vplivala tudi na politične od-
nose med obema državama. Hitler je na-
pram njemu pokazal veliko razumevanje in
bo gotovo v kratkem dosežen sporazum, ki
bo velikega pomena za razvoj gospodars-
kih razmer na Madžarskem in ki bo v
znatni meri vzviljal tudi na vsi gospodarsko
konstelacijo v srednji Evropi.

Budimpešta, 19. junija. S. V uvodniku
piše »Reggel Ujsag« o berlinskem potova-
nju ministrskega predsednika med drugim
da Gömbös najbrže ni potoval v Berlin

brez vednosti in proti intencijam italijan-
skega ministrskega predsednika. Madžar-
sko-avstrijsko prijateljstvo zaradi tega ni
niti najmanj v nevarnosti. Za berlinski
potovanje Gömbösa ne tiči nobena sve-
tovna politična senzacija, ker je šel v Ber-
lin ne kot prvi državnik, temveč gotovo
kot prvi trgovec Madžarske, da bi doživel
njeno blago nova tržišča.

V levčarskih listih so nekoliko v skrbeh
zaradi tega, ker dvomijo, da bi bil Gömbös
v Berlinu razpravljati samo o gospodarskih
vprašanjih. Vsi listi brez razlike strank
so edini, da je v zvezi z berlinskim potova-
njem izključena kakršnakoli desničarska
orientacija madžarske notranje politike.

Predsednik unionistične stranke Sztrany-
arszki je na zborovanju v Gyulu izjavil, da
je Gömbös s svojim obiskom v Berlinu pri-

dobil Madžarski simpatije druge velike si-
le, katere usoda je v nekaterih ozirih iz-
redno slična Madžarski. Gömbösa pot v
Berlin je imela nalogo pridobiti Madžarom
in njihovim težnjam nad 70 milijonov lju-
di, obenem pa pomeni novo etapo v gospo-
darski obnovi madžarske države.

Pariz, 19. junija. Vsa francoska jav-
nost se zelo zanima za Gömbösovo potova-
vanje v Berlin. Listi smatrajo, da je bil
ta sestanek nedvomno tudi v zvezi z av-
strijsko-nemškim sporom. »Matin« uzo-
tavlja, da je Gömbös v Berlinu nastopil
v Mussolinijevem imenu kot posredovalec
med Hitlerjem in Dollfusom ter da je
njegova pot pomenila pričetek nove veli-
ke diplomatske akcije za zblizanje med
obema nemškima državama. List pravi,
da dokazuje njegove navedbe tudi okoli-
ščina, da je imel Gömbös pred svojim od-
hodom iz Budimpešte dolg telefonski raz-
govor z avstrijskim kancelarjem. »Quoti-
dienne« pravi, da priča Gömbösov obisk v
Berlinu o nameri nemškega narodno-so-
cialističnega režima, da si odpre vrata
proti vzhodu, socialistični »Populaire« pa
pravi, da je Gömbös potoval v Berlin kot
emisar Mussolinija in avstrijskega zvez-
nega kancelarja in predložil Hitlerju na-
črt modusa vivendi med Nemčijo in Av-
strijo. Baza tega sporazuma naj bi bila
ukinitvev demokratske ustave v Avstriji
in uničenje avstrijske socialne demokra-
cije.

Atentatov v Avstriji še ni konca

Poizkuščen atentat na električno centralo v Solno-
gradu — Sabotažna akcija se nadaljuje — Nesoglasja
v vladi glede razpusta narodnosocialistične stranke

Dunaj, 19. junija. d. Glede na to, da je
policijska preiskava ugotovila kot povzro-
čitelje poslednjih bombnih atentatov na
Dunaju in drugod narodne socialiste in čla-
ne njihovih napadalnih organizacij, poroča
jo listi, da bo vlada že v prihodnjih dneh
prepovedala vse obrambne formacije na-
rodne socialistične stranke. V vladi se že
vrše posvetovanja o tem, da bi sledil tej
prepovedi tudi razpust narodne socialistič-
ne stranke in njej sorodnih organizacij. V
tem vprašanju so člani vlade dr. Dollfusa
različnega mnenja. Dočim zahtevajo za-
stopniki »Heimwehr« takojšen razpust
narodne socialistične stranke, se zavzemajo
drugi ministri za zmerniške postopanje, vse-
kakor pa bo do odločitve prišlo že v pri-
hodnjih dneh.

Teroristična dejanja narodnih socialistov
še niso ponehala. Tako so včeraj na Du-
naju narodni socialisti zažgali neko prodaj-
alno lopo v Patru, kakor tudi več tele-
fonskih govornic in v raznih okrajih v
mnogih trgovinah in kavarnah so pobili ši-
pe s kamenjem in povzročili celo vrsto dru-
gih nasilstev. Tudi v drugih mestih je bilo
izvršenih več sabotažnih dejanj. Zato je
bila policijska služba ponovno ojačena, da
se prepreči novi zločini.

V zadnjem hipu se je posrečilo policijs-
kim organom, da so preprečili eksplozijo
večje količine streliva, ki je bila položena
v električno centralo v Solnogradu. Dognali
so tudi, da so neznanci skušali pomet
tega odpreti še zatvornice na jezcu, kar pa
jim tudi ni uspelo. Če bi dvignili zatvornice,
bi odteklo najmanj 2 milijona kubičnih
metrov vode, kar bi silno škodovalo ne sa-
mo razsvetljavi, marveč tudi vsem indus-
trijskim podjetjem v Solnogradu in okoli-
ci.

Večerni listi objavljajo skoraj soglasne
vesti, da bo ministrski svet jutri ali v sredo
razpravljati na podlagi policijskih ugotovitev
o povzročiteljih bombnih atentatov
na Dunaju, pristavljajo pa obenem, da
bo šlo pri tem najbrže samo za razpust
narodno-socialističnih napadalnih oddelkov,
ne pa za prepoved vse stranke. V ostalem
ni izključeno, da bo vlada počakala na zaključek
policijske preiskave, preden bo
storila odločilne korake. Kakor zatrjujejo,
je v zaporih še 20 članov narodno-socialis-
tičnih napadalnih oddelkov, med njimi
nekaj podrejenih voditeljev, ki so osumljeni,
da so bili posredno ali neposredno udeleženi
pri atentatih. Stiri med njimi so
prišli šele v teku včerajšnje nedelje. Pet
ali šest jih je baje že priznalo inkriminirana
dejanja. Policijska ima baje v rokah do-
kaz, da so bili načrti za vse bombne atente
izdelani na nekem oficijemnem mestu
narodno-socialistične stranke na Dunaju.

Narodno-socialistična »Die Nachpost«
zatrjuje, da je vse dokazno gradivo polici-
je na zelo šibkih nogah. Policijska se baje

in privedel do obojestranskega zaprtja
mej.

Današnja situacija v Avstriji, vsesko-
zi produkt narodno socialistične revolucije,
je že dala evropskim državam povod
za razmišljanja in posvetovanja o
potrebi mednarodne intervencije. Usoda
Avstrije ni le zadeva nje same, niti sa-
mo zadeva Nemčije. Avstrijsko vpraša-
nje globoko posega v interese Evrope,
ki ne bo mogla trpeti, da se z zanete-
njem državnega prevrata proti volji ev-
ropskih držav in celo proti volji Avstrij-
cev samih nasilno izvede »Anschluss« in
se tako razširi Nemčija na jug ter izve-
de v sruču Evrope svojo velenemško
»Gleichschaltung«.

Na tem vprašanju je zainteresirana tu-
di naša domovina. Ne samo zato, ker bi
bili potem prvi cilj nemške imperialistič-
ne ekspanzije, marveč tudi zato, ker bi
se moglo zgoditi, da bi bili prisiljeni k
neveščim ukrepom proti posameznikom

sklucije na izjave nekega podrejenega vo-
ditelja, ki pa spada med članstvo one for-
macije, o kateri je bilo še pred nekaj me-
seci mnogo govora. Že takrat se je dobro
vedelo, da so se v to formacijo vtihotap-
ljali nasprotni agenti. Če je sedaj ugotov-
ljeno, piše list dalje, da je prišel ta člo-
vek iz komunističnega tabora in da ima za
seboj zelo pisano življenje, je precej jasno,
da gre za dejanja, ki so jih izvršili tu-
ji provokaterji.

Krenis, 19. junija g. Na kolono pomožne
policijske, ki se je popoldne v spremstvu
manjšega vojaškega oddelka vračala z
večablišča v mesto, je bil izvršen drzen
napad. Dva mladenčca sta vzešla z breka
nad cesto med skupino tri ročne granate,
izmed katerih sta se dve razpočili in ranili
18 vojakov. Oba atentatorja sta po-
begnila. Atentat je izzval v mestu veliko
razburjenje. Zvečer se je sestel ministr-
ski svet na izredno sejo, ki se je bavil
predvsem s tem novim atentatom in skle-
pal o potrebnih ukrepih.

Hitlerjevska stranka v Avstriji razpuščena

Dunaj, 18. junija g. Na nocojšnji iz-
redni seji je ministrski svet na podlagi
zadnjih dogodkov na Dunaju in v ostali
Avstriji, pred vsem zaradi bombnih atenta-
tov in zlasti zaradi današnjega atenta-
ta na pomožno policijo v Krensu, pri
katerem je bilo 18 oseb hudo ranjenih,
sklenil razpust narodno socialistične
stranke v Avstriji z vsemi napadalnimi
in obrambnimi organizacijami. Obenem
je prepovedal nošnje hitlerjevskih zna-
kov.

Izpremembra v vodstvu nemških socialistov

Berlin, 19. junija. s. Na seji širšega vod-
stva socialnodemokratske stranke skupno z
načelstvi frakcij v državnem zboru in prus-
kem deželnem zboru, so člani načelstva
stranke odločili svoja mesta. Na konferenci
je bilo vodstvo strankinih poslov poverje-
no članom Westphalu, Stillingu, Kinnerju
in Künsterju ter razen tega še predsedni-
koma obeh frakcij Loebeju in Stillatu.
Končno je bil na konferenci sprejet sklep
po katerem prevzame novoizvoljeno stranki-
no predsedništvo v Berlinu samo odgo-
vorno vodstvo stranke. Strankini tovarishi
ki so odšli v inozemstvo, ne morejo poda-
jati nobenih izjav za stranko, ki odklanja
vsako odgovornost zanje.

ali celim skupinam iz naše nemške manjši-
ne. Že nekajkrat smo imeli priliko opo-
zoriti, kako se tudi v delu slovenskih
Nemcev in ponemčencev, zlasti ob naši
severni meji, kaže rastoče navdušenje za
hitlerjevske ideje in tendence. Res je tu-
di v štajerskem nemštvu zelo mnogo
ljudi mirnega in treznega razpoloženja,
ki računajo z danih razmerami in že-
lijo mirnega in stvarnega sodelovanja z
domačim prebivalstvom. Toda kakor
drugi v sruču, kjer živijo Nemci, se
tudi pri nas opaža radikalizacija in fan-
tastov, ki sanjajo o velikonemškem tre-
tjem cesarstvu, je tudi med Nemci v
slovenskih pokrajinah vedno več. Goto-
vo ni v interesu države in tudi ne v in-
teresu nemške manjšine v Jugoslaviji, da
bi prerasle velikonemške težnje zdravi
razum in trezni preudarek. Zato se nam
zdi potrebno, da se vodstvu nemške
manjšine razločno razjasni stališče in se
mu dopove, da samo napravi red.

Kritičen položaj v Londonu

Zaradi Rooseveltovega odpora proti stabilizaciji va-
lut je ogrožen uspeh svetovne gospodarske konference

London, 19. junija. Čg. Včerajšnja nedelja
je prinesla svetovni gospodarski konferen-
ci novo iznenađenje. Ameriška delegacija je
umaknila predloge, ki jih je v soboto sama
predložila tajništvu konference in ki se ti-
čejo 10-odstotne redukcije vseh carinskih
postavk. Značilno je, da ameriških predlo-
gov ni demantiral dosednji vodja ameri-
ške delegacije, državni tiskar za zunanje
zadeve Hull, namešč njegov namestnik se-
nator Pittman. Politični krogi sklepajo iz
tega, da je v vrstah ameriških delegatov
nastala nesoglasje glede carinskih vprašanj.
Znano je namreč, da je Hull pristaš svobod-
ne trgovine, zaradi česar mu pripisujejo ta
predlog, ni pa tudi izključeno, da so pre-
slepa iz Washingtona zadnji hip nova na-
odila, naj se ta predlog umakne.

Kakor poročajo listi, je ameriška vlada
predlog za zaključitev valutnega premirja
odklonila iz naslednjih vzrokov:

Tečaj dolarja, za katerega se predlaga od-
evropske strani stabilizacija, se zdi ameri-
ški vladi previsok. Razen tega ne smatra
dobe, v kateri bi bilo kolebanje dolarja še
mogoče, za zadostno dolgo in elastično. Ze-
družene države vztrajajo nadalje na pravi-
ci kratkoročnih odgovorov nameravanih do-
govorov.

S tem je popolnoma propadlo upanje na
zaključitev valutnega premirja ob pričetku
drugačnega tedna svetovne gospodarske kon-
ference, ki je zato zašla v zelo kočljiv po-
ložaj.

Guverner newyorške federalne rezervne
banke Harrison je zapustil London in od-
potoval v New York, ker se njegova nazira-
nja niso dala spraviti v sklad z nazirani
predsednika Roosevelta. Po Harrisovem
odhodu ne preostaja konferenci ničesar
drugačnega, kakor da počaka na prihod Roose-
veltovega zaupnika prof. Moleya, ki bo
baje prve dni prihodnjega tedna prišel v
London. Dotlej se bo delo v komisijah si-
cer nadaljevalo, vendar pa so izključene
kakršnekolikoli važne odločitve, ker konfere-
ca trenutno sploh ni sklenjena. V vseh de-
legacijskih krogih so si edini v tem, da bi
bila usoda konference zapetena, če ne
pride do sporazuma v valutnem vprašanju.
Velike skrbi je povzročilo tudi dejstvo, da
so nekateri odlični delegati odpotovali v
svoje domovine po nova navodila. V kro-
gih francoske delegacije izjavljajo popo-
lno odkritje, da niti ne mislijo na to, da
bi se resno bavili z vprašanji carin, usta-
ljuje cen itd., dokler se ne doseže stabi-
lizacije valut. Položaj presojajo v ostalem
še bolj trezno, ker računajo, da bo pred-
sednik Roosevelt prav tako kakor svoje-
časno v vprašanju vojnih dolgov popustil
tudi v stabilizacijskem vprašanju. Odloči-
tev o tem, ali naj pride do stabilizacije ali
inflacije, pa je sedaj vsekakor v rokah
Roosevelta.

Razprave o finančni sanaciji

Valutna komisija je posvetila dopoldan-
sko sejo raznim splošnim vprašanjem, med
drugim tudi predlogu proceduralnega pod-
odborna, naj bi se ustanovila dva pododbo-
ra, od katerih bi eden razpravljal o finančni
obnovi, drugi pa o stalnih ukrepih za ob-
novo mednarodnega zletnega standarda.
Nadalje je ta pododbor predlagal, naj bi se
povabila tudi predsednik banke za medna-
rodna plačila in zastopnik finančnega od-
bora DN na sejo te komisije kot člana.

Zastopnik Rumunije je nato prečital iz-
javo v imenu Mate antante, Bolgarije in
Poljske o zahtevah agrarnih držav in pred-
lagal zlasti, naj bi prvi pododbor proučil
vprašanje ustanovitve fondov za denarno
normalizacijo, drugi pododbor naj bi na-
razpravljati o tem kako naj bi se omogoči-
la emisijam bankam agrarnih držav večja

prožnost. Komisija je to resolucijo odkaza-
la obema pododboroma.

Nato je komisija sklenila na Coxov pred-
log poveriti predstojništvu obeh pododbo-
rov obema predsedniškima, in sicer Jungu
za takojšnje ukrepe, Klenböcku pa za stal-
ne.

Ameriški pritisk na Francijo

Washington, 19. junija. d. Predsednik
Roosevelt je sklenil sklicati ameriške dol-
znike, ki s svojimi plačili niso v zastanku.
meseca julija v Washingtonu na posebno
konferenco, na kateri naj bi se razprav-
ljalo o reviziji dolgov. Od konference me-
seca julija morejo pričakovati zmanjšanje
dolgov tudi države, ki so 15. julija plačale
le del zapadlega obroka. Ta sklep ameri-
ške vlade je naperjen, kakor zatrjujejo,
predvsem proti Franciji, ki kljub svojim
velikim zalogam zlata ni plačala zapadlih
obrokov 15. decembra in 15. junija.

Akcija za carinsko premirje

Francoska delegacija je dopoldne izročila
gospodarski komisiji načrt o organizaciji
produkcije in izmenjave blaga ter zaprosila,
naj bi načrt prišel kot prvi na dnevni
red.

Na seji gospodarske komisije je pred-
sednik Collin sporočil, da je doslej pristalo
na carinsko premirje 49 držav, ki pred-
stavljajo 85 odst. svetovne trgovine. Načrt
je sporočil, da je dobil predloge in namere
od zastopnikov Kube, Rusije, Poljske, Ze-
druženih držav, Belgije, Urugvaja in Fran-
cije, ter predlagal, naj bi komisija razprav-
ljala o njih po vrstnem redu, ki ga je do-
ločilo predsedništvo komisije, in sicer naj-
prej o trgovinski politiki in reorganizaciji
tržišč.

Odmevi nemške blamaže

London, 19. junija. AA. Glede na Hugen-
bergov incident z nemško spomenico so ne-
kateri krogi, ki so blizu narodnim sociali-
stom, mnenja, da se je Hugenbergov polo-
žaj poslabšal in da bodo narodni socialisti
porabili to priliko za okrvnitev vpliva nem-
ških nacionalcev v vladi. Drugi zopet mi-
slijo, da si je Hugenberg s svojo spomeni-
co popolnoma pridobil Hitlerjevo zaupanje
in napovedujejo, da se bo Hugenberg že v
petek zopet vrnil v London.

Delegati na evlovnju gospodarski konfe-
renci je spomenica nemškega ministra za
gospodarstvo Hugenberga z nemškimi za-
hlevami po kolonijah seveda nenalo prene-
stila. Spomenico so sicer Nemci potem
umaknili, toda zato slabi vtis, ki ga je na-
pravila, ni postal nič manjši. Temu vtisu
dajejo izraza »Times«, ki pravijo, da je
Hugenbergov način postopanja tiste vrste,
ki najmanj prispeva h konkretnim predlo-
gom na gospodarski konferenci. Njegov
misli so bile prav tako neumestne, kakor
je bil splošni smisel spomenice njejasen in
neenoten. H. Hugenbergovi argumentaciji,
da Nemčija ne bo prej prišla v svojo staro
pozicijo kot plačnica mednarodnih obvez-
nosti, dokler se ji ne vrnejo kolonije v Afri-
ki, pripominja »Times« samo to, da so bile
pred vojno nekdanje nemške kolonije ude-
ležene pri celotni uvozni in izvozni trgo-
vi z Nemčijo komaj s pitlim pol odstotkom
celotne nemške trgovine. Te kolonije niso
mogle absorbirati več ko 23.000 nemških
naseljencev.

Huda neurja v Italiji in Franciji

Genova, 19. junija d. Nad Ligurijo je div-
jala včeraj silna nevihta. Nalivi so v do-
bri uri preplavili vso okolico mesta Savo-
ne. Voda je na nekaterih krajih dosegla vi-
šino enega metra. Železniški promet med
Genovo in Savono je bil ukinjen. Na progi
Savona—Aleksandrija so imeli vlaki veli-
ke zamude.

Pariz, 19. junija d. Nad Caluimom pri
Lyonu se je snoch utrgal oblak. Voda je
nenadoma preplavila skoraj vse mesto. V
veliki nevarnosti je bil zlasti sanatorij, či-
gar zidovje je komaj vzdržalo pred nava-
lno vodo. Promet je bil za nekaj ur do-
cela ukinjen.

Državni kongres JRKD

Kongres je sklican za drugo polovico julija — Zaključen bo z velikim manifestacijskim taborom, ki je bil prvotno določen za 25. t. m., odnosno za 2. julij

Beograd, 19. junija. p. Danes je izšla posebna izdaja službenega organa JRKD »Glasnik«, ki objavlja sklicanje kongresa JRKD. Razpis se glasi:

- Predsedstvo JRKD sklicuje po oblastili začasnega glavnega odbora kongres stranke za dne 20. in 21. julija 1933 z naslednjim dnevnim redom:**
1. Otvoritev kongresa;
 2. Verifikacija mandatov;
 3. Poročila začasnega glavnega odbora stranke;
 4. Razprava in odobritev programa stranke;
 5. Razprava in odobritev statuta stranke;
 6. Volitev predsednika stranke;
 7. Sestava glavnega odbora stranke.
- Začetek kongresa je dne 20. julija 1933 ob 9. popoldne. Prostor, v katerem se bo vršilo zborovanje, bo objavljen naknadno.

rem se bo vršilo zborovanje, bo objavljen naknadno.

Po dosedanjem začasnem statutu so delegati za kongres stranke: 1. narodni poslanci, senatorji in člani banovnih svetov; 2. vsi člani predsedstva banovinskih odborov; 3. delegati sreskih organizacij stranke, in sicer na vsakih pet krajevnih organizacij po eden.

V zvezi s kongresom stranke se bo vršil dne 23. julija 1933 v Beogradu velik manifestacijski zbor JRKD, ki je s sklepom predsedstva stranke predložen od 2. julija na 23. julij. Enako so odgledana tudi napovedana manifestacijska zborovanja na Cetinju, v Banjaluki in v Kragujevcu, dočim se bodo manifestacijska zborovanja za ostale banovine vršila po že objavljenem razporedu.

Gospodarski posvetovalni odbor končal svoje delo

Beograd, 19. junija. p. Posvetovalni odbor, ki je bil osnovan pred tremi meseci pri ministru za trgovino in industrijo, je na 45 sejah razpravljal o vseh perečih vprašanjih našega gospodarstva ter po svojih strokovnih proučilih vse načine za izboljšanje splošnih gospodarskih in kreditnih prilik. Po vsestranski debati in po številnih anketah, ki jih je sklical v vseh večjih gospodarskih centrih, je odbor sestavil konkretne predloge, ki jih je združil v 50 strani obsegaajočem poročilu za vlado. Odbor je obravnaval zlasti vprašanje ureditve kreditnih odnosov, ozdravljenje denarnega trga, pospeševanje izvoza in oživilje industrijske, trgovinske in obrtne delavnosti ter vprašanje javnih del. Na podlagi poročila tega odbora bo vlada sedaj sklenila o konkretnih ukrepih.

Prijava nove stranke

Beograd, 19. junija. p. Kot politično pikantno beležijo danes v beograjskih političnih krogih, da je skupina bivših radikalov pod vodstvom znanega dr. Vojke Janjića in beograjskega zdravnika dr. Smiljanca vložila danes pri notranjem ministru prošnjo za odobritev osnovanja nove stranke pod imenom Radikalna socialna stranka. Med podpisniki je iz vse dravske banovine neki inženjer iz Maribora.

Da bo poskusil osnovati lastno stranko je dr. Janjić naznanil v beograjskih listih že pretekli teden v odprtem pismu na takozvano srbijansko radikalno opozicijo, ki se skriva za ime Ace Stanojevića. (Pismo je objavilo jutro, Op. ur.) Doslej se je štel med to »opozicijo« tudi dr. Janjić, ki je bil za časa pokojnega Nikole Pašića tudi minister.

Sedem novih senatorjev

Beograd, 19. junija. AA. Nj. Vel. kralj je z ukazom od 18. t. m. na podlagi čl. 50. ustave imenoval za senatorje gg. Jeremijo Zivanovića, bivšega bana moravske banovine, Dragoslava Djordjevića, bivšega pomočnika prosvetnega ministra, dr. Savo Ulmanskega, univ. profesorja v Zagrebu, dona Frana Ivančevića iz Splita, Milovana Djakovića, bivšega velikega župana na Cetinju, Mijo Sočija, upokojenca iz Nikšića in Dobrosava Petrovića, bivšega narodnega poslanca iz Boljevca.

Naši parlamentarci na Poljskem

Poznanj, 19. junija. AA. Danes je prispele semkaj skupina jugoslovanskih parlamentarcev z ministrom dr. Andjelinovićem na čelu. Na železniški postaji so pozdravili goste grof Racinski, poznanski deželni vojvoda polkovnik Wieckowski, namestnik poveljnika poznanske divizije Rajczak, predsednik občine mesta Poznanja jugoslovanski in češkoslovanski konzul ter mnogostevilne deputacije.

Snovi opolniti so odotovali v Beograd predsednik Narodne skupščine dr. Kosta Kumandić in gg. Dr. Novak, dr. Perić in Stanojević.

Prestolniški listi se tudi danes obirno bavijo z obiskom jugoslovanskih parlamentarcev na Poljskem. Casopisi podrobno popisujejo svečanosti, ki so jih priredili gostom na čast v Varšavi ter naglašajo pomen govorov in zdravic pri teh svečanih obredih.

Napredovanje učiteljev

Beograd, 19. junija. p. Z odlokom prosvetnega ministra so napredovali v višjo skupino naslednji učitelji: I. Globokem, Marta Plavšak v Trbovljah, Marija Pristov v Borovnici, Marta Mihevc v Podpeči, Justina Pipan v Kočevju, Iva Kunc na Rakeku, Julija Kanceler v Ptuj, Marta Klorčič v Mariboru, Vladimir Košenina pri Sv. Lenartu, Vili Kotnik v Lohm, Pavla Haller v Dolu pri Hrastniku, Leopoldina Furlan v Veljuni, Iva Fröhlich v Hrastniku, Gabriella Gabovčev v Kotredreči, Marija Hočevar v Studenih pri Mariboru, Josip Groznik v Hrastniku, Marija Hojan v Slovenski Bistrici, Otton Škender v Koroški Belu, Milovan Zdar v Lembergu, Marija Ozarec v Ribnici, Josip Zalar v Met. kl. Verena Zidar v St. Vidu pri Groblnem, Ivan Juršić pri Sv. Katarini, Frančiška Jagodič v Trbovljah, Marjan Jenko v Rakeku, Fran in Angela Jarc pri Sv. Janžu na Dravskem polju, Leopoldina Jančič pri Sv. Marku, Verena Lukman na Jesenah, Mha Ozarov v Kranjski gori, Gabriella Jančič v zavodu za sredo deca v Kočevju, Kristina Šušar v Trbovlju, Gabriella Živk v Globokem, Avgust Šušar v Trbovlju, Vođe in Julijana Perić v Hecju.

Izredna seja mariborskega občinskega sveta

Maribor, 19. junija. Občinski svet je imel danes izredno sejo pod predsedstvom župana dr. Lipolda. Uvodoma se je župan spomnil 21. maja umrlega občinskega svetnika g. Lahovića, ki je bil od 1. 1921. neprestano mrtav in zvest sodelavec občinskega sveta. Na županov poziv so občinski svetniki počastili njegov spomin z vzklikom: Slava!

Zatem je g. župan sporočil, da je banka uprava imenovala za Lahovičevega naslednika v občinskem svetu g. Toneta Bajta uradnika OUZD in predsednika mariborske Narodne strokovne zveze, ki ga je občinski svet ob enem predstavil in ga pozdravil kot novega tovariša.

Sledilo je poročilo referenta finančnega oddelka obč. svetnika Sabotjva, da je do bila mestna občina posojila 700.000 Din za investicijske svrhe.

Druga točka dnevnega reda je bila ponudba g. Berdajsa, naj mestna občina kupi njegov grad. Finančni odsek ki se je o tem pred občinsko sejo dve uri posvetoval, je sklenil da se zadeva za sedaj odlogi. Da se prej ugotovijo stanje in vrednost gradu ter možnost njegove adaptacije za magistralne uradne prostore. Občinski svet je predlog finančnega oddelka sprejel, a kar je župan zaključil sejo.

Jutri nastopita naraščaj in vojska

Jutri, v sredo, popoldne ob 6. bo na zletišču v Tivoliju telovadni nastop, ki ga je v nedeljo onemogočilo slabo vreme. V enakem obsegu, kakor bi v nedeljo, bodo nastopili češkoslovski moški in ženski naraščaj ter planinski polk in kolesarski bataljon. Toda tudi nastop jugoslovenskega naraščaja bo impozanten, ker se bodo sokolskim društvom iz Ljubljane in okolice priključila tudi vsa društva iz cele ljubljanske sokolske župe in mnogo iz sosednjih žup.

Sokolska društva in vse narodno občinstvo opozarjamo na podrobna obvestila, ki jih prinašamo na 7. strani današnje številke.

Kr. banska tkalnica prepro Drinske banovine v Sarajevu

Obiščite

razstavo sarajevskih preprog

v gimnaziji v Kranju

20. in 21. junija od 9. do 12. in od 2. do 7. ure zvečer.

Sprejemamo naročila na 12-mesečno odplačevanje brez naplačila

Sijajna akademija na Taboru

Ker je deževno vreme v nedeljo onemogočilo javni nastop češkoslovanskega in jugoslovenskega naraščaja in dece, se je odločilo načelnništvo Saveza SKJ, da se priredi zvečer v veliki dvorani Sokolskega doma na Taboru telovadna akademija. Akademija je bila napovedana za 20.30, velika dvorana pa je bila že ob 20. zasedena do zadnjega kotička. Toliko občinstva Tabor z lepa še ni imel pod svojo streho. Balkonske lože so zasedli češkoslovski naraščajniki in naraščajnice.

Goste je sprejel pri vrodu kot domačin starosta Sokola I. inž. Lado Bevc. Na častnih mestih so zasedli svoje prostore predvsem zastopniki bratskega češkoslovanskega Sokolstva in vodilni funkcionarji Sokola kraljevine Jugoslavije. Navzoč je bil tudi podban dr. Pirkmajer, dočim sta se morala ministra dr. Kramer in Pucelj že poprej odpraviti nazaj v Beograd.

Pri vrodu predstavnikov češkoslovanskega Sokolstva je občinstvo priredilo bratom s severa več minut trajajoče ovacije.

Telovadna akademija je obsegala devet res vzorno izvedenih točk. Članice Ljubljanskega Sokola in Sokola I. so predvajale zletne proste vaje, moška deca Ljubljanskega Sokola pa znano dr. Murnikovo telovadno skladbo »Naprej!« Mladi sokoli so tako precizno izvedli te vaje, da so jih morali ponoviti. Med grozovitimi ovacijami je vkorakalo v telovadnico 25 češkoslovanskih naraščajnic in okusnih modrih ter dojadnih obelkah. Izvajale so proste vaje z venčki z lanskake vsesokolskega zleta v Pragi; nad vse graciozno. Aplavz se kar ni hotel početi.

Vrsta se je nato še točka za točko, vse vihrano aklimirane, napoved pa so ob grozljivih ovacijah prikorakali v dvorano češkoslovski naraščajniki ter odlično izvedli razmeroma težke, a lepe proste vaje, ki obsegajo gibe iz lahke atletike. Tudi njim je sledil večminuten vihar aplavz.

Po akademiji je bil v dvorani prijeten družabni večer.

Odhodi sokolskih vlakov

Ljubljana, 19. junija. Kakor je že ponedeljsko »Jutro« poročalo, je nedeljski naraščajski dan vključno skrajno neugodnemu vremenu in vključno dejstvu, da sta morala odpasti dopoldanski manifestacijski sprevod po mestu in popoldanski telovadni nastop na zletišču idejno in moralno popolnoma dosegel svoj namen, tako da se sokolska mladina lahko razhaja z zadoščenjem, čeprav ni mogla v polnem obsegu manifestirati svoje moči in življenjske sile.

Vsi večerajšnji in današnji potniški vlaki ki vozijo iz Ljubljane v razne smeri, so morali priklopiti posebne voze, da so lahko odpravili s seboj tudi odhajajočo sokolsko mladino. Danes jutraj so pričeli voziti posebni vlaki, katerih je vsak vzel s seboj po okrog tisoč naraščajnikov in dece. Ob 6. jutraj je odprl vlak proti Čakovcu, ki je vzel s seboj tudi precejšnje množico sokolske mladine iz štajerskih žup. Kmalu po 8. uri sta vozila posebna vlaka v Celje in Maribor. Ob pol 10. je šel poseben vlak v Zagreb. V Zagreb in Beograd je nocoj ob pol 7. odprl drugi poseben vlak. Mladina iz Srbije pa bo po večini zapustila Ljubljano šele s posebnim vlakom, ki bo odprl proti Beogradu jutri ob 9. jutraj. Vsi vlaki so bili polni sokolske mladine, ki je vključno temu, da na zletu ni mogla pokazati svoje telovadne umetnosti in svoje mladostne razgibanosti, za puščala Ljubljano povsem židane volje in polna najljepših vtisov in spominov.

Z jutranjim gorenjem se je odpravljalo na Bled okrog 200 mladih čeških Sokolov in Sokolice, ki se jim je pridružilo tudi večje število naraščaja iz Srbije, tako da je gojenje odprl s seboj okrog 600 sokolske mladine. Izmed voditeljev češkega Sokolstva, ki so z naraščajem prispeli v Ljubljano, bodo podstarosta Truhlač, član predsedstva Havel, in voditelj naraščaja Kepel ostal v Ljubljani vse zletne dni. Nastanili so se v hotelu »Slone«.

Poročilo ponedeljskega Jutra: naj v izpolnitve se dodamo, da je sokolske županinškega polka iz Škofje Loke vodil poročnik Ivanc in da je vse priprave vojaštva za udeležbo na sokolskem zletu s svojim razumevanjem in največji mero podprl komandant I. planinskega pešpolka polkovnik Milorad Radović.

Namen sokolskega naraščajnega zleta je bil, da uvede belo Ljubljano v razpoloženo, kakršno je primerno velikim dnevom naroda, ki jih letošnji pokrajinski sokolski zlet brez dvoma pomeni, in da s nastopom mladine izprizka večno, zdravo silno mladost, ki je v idejnih temeljih sokolstva. Kljub nevarnosti je Ljubljana večeraj zašla v pravo sokolsko nastojenje in prav žilavost, s katero je sokolski naraščaj premagal ugodno, ki mu ni naklonila, da bi vsej javnosti pokazal zdravje in moč, ki je v njem, nam je v poročilo, da bodo letošnji zletni dnevi med najlepšimi, kar jih je doživelo Sokolstvo po vojni.

Organizacija duševnih delavcev

Ljubljana, 19. junija.

Nocoj se je v posvetovalnici Slovenske Matice vršil letni občni zbor Zveze duševnih delavcev v Sloveniji, ki je kot sekcija vsedravnega Narodnega saveza umnih radnika v Jugoslaviji član mednarodne organizacije CITI (Mednarodne zveze duševnih delavcev). Občni zbor je vodil predsednik Zveze rektor dr. Slavič, ki je poročal predvsem o nedavni seji uprave CITI, na kateri je bila zastopana tudi ljubljanska Zveza. Iz tega poročila sledi, da so organizacije duševnih delavcev v nekaterih državah, tako tudi v Jugoslaviji in Češkoslovski, v zadnjem času precej zanemarile svoje stike s parisko centralo, dočim sta se živahneje začeli zanimati za stik z mednarodno organizacijo duševnih delavcev predvsem Nemčija in Avstrija. Na dnevnem redu mednarodnega kongresa, ki bo 1. novembra, so pereči problemi sodobnega življenja, kakor brezposelnost v intelektualnih poklihih, posredovanje dela za izobraženca, socialno zavarovanje duševnih delavcev, znižanje delovnega časa na 40 tedenskih ur, higiena v uradih, varstvo za naslov inženjerja, pravice avtorjev in izvršujočih umetnikov, definicija naziva student, oziroma akademik, evropska carinska unija, evropska nacionalna unija itd. Predsednik je v svojem poročilu poudaril veliki pomen, ki ga ima organizirana zveza jugoslovanskih duševnih delavcev z mednarodno organizacijo duha za kulturni napredek na vseh poljih.

Tajnica ga, dr. Stela je v svojem poročilu navedla, da šteje Zveza duševnih delavcev v Sloveniji 11 strokovnih društev, v katerih se zbirajo vsi najpomembnejši stanovni našega duhovnega dela. Podobni sekciji kakor v Ljubljani obstojita tudi v Beogradu in Zagrebu, samo da sta ti dve sekciji v popolnem mrtvilu in gre danes Ljubljani zasluga, da v veliki mednarodni organizaciji reprezentira vse jugoslovenske duševne delavce. Posebej je poročala o kongresu CITI, ki se je vršil v septembru lanskega leta in ki je razpravljal o mnogih vprašanjih duhovnega in socialnega življenja, tako o sistemu socialnega zavarovanja, o razširjenju avtorskega prava za novinarje, katerih pravice doslej v mednarodnem svetu še niso zaščitene, o gospodarski krizi itd. Ljubljanska sekcija je sodelovala tudi pri anketah, ki jih je priredil ženski mednarodni urad dela o rekrutiranju duševnih delavcev in o možnosti njihove namestitve v današnji stiski, o vzrokih gospodarske krize, o vplivu, ki ga imajo redukcije državnih budgetov na prosvetno delo itd.

Po blagajniškem poročilu, ki ga je podal svetnik Matjašič, so se vršile volitve. Izvoljen je bil v celem dosedanji odbor z edino izjemno, da se pritegne se prof. dr. Zwitter. Po kratki diskusiji, ki je poudarjala predvsem, da se centrala v Beogradu vse premalo briga za prosoje organizacije, ki je za našo državo pred mednarodnim forum velikega pomena, je predsednik zaključil občni zbor.

Poroka bivšega španskega prestolonaslednika

Bern, 19. junija d. Poroka princa Asturskega z gđc. Sanpedro bo v sredo v Lausanni. Bivši prestolonaslednik se je zaradi te poroke odpovedal vsem svojim pravicam kot član bivše španske dinastije.

Strelna ubila pet ljudi

Bukarešta, 19. junija AA. Včeraj je blizu Jassyja strelna ubila pet kmetov. Nevhite in neurja so včeraj napravila v Rumuniji velikansko škodo.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Vreme se bo začelo izboljšati, vendar pa je treba pričakovati, da bo še nekoliko oblačno in nestalno. — Situacija večerajšnja: Zadnje dni se je pojavila nad severozapadno Evropo močna barometrična depresija, ki se je naglo pomikala preko evropskega kontinenta ter na svojem južnem robu povzročila izredne izobarične spremembe. Nastali so vetrovi, temperatura je močno padla in nastopilo je močno deževje. Ko je depresija prešla, je pritisk narasel za 0,1 do 0,2 mm, zlasti na severozapadu, manj na vzhodu in Primorju. Napovedi je ostal le v južnem Primorju. Temperature se na jugu niso mnogo spremenile, na severu pa so padle za 1 do 10 stopinj, zlasti v severovzhodnih krajih.

Dunajska vremenska napoved za torek: Spremenljivo in hladno.

Tsaldaris ostro napada Venizelosa

Izjave grškega ministrskega predsednika dopisniku naše agencije Avale

Atene, 19. junija. AA. Predsednik grške vlade Tsaldaris je sročel v svojem stanovanju atenskega dopisnika agencije »Avale«. Na njegovo vprašanje, v kakšno fazo je prišel položaj po atentatu na Venizelosa je odgovoril:

»Položaj je v znamenju popolne varnosti. Priznam moram, da sem indigniran nad političnim življenjem svoje domovine in nad zadržanjem nekaterih političnih krogov na Grškem. Venizelos, ki je osebnostno mnogo pripravejši, da je naše politično življenje zaslo v sedanje razmere, ni ničesar ukrenil, da bi pomiril duhove, in ni zadržal svojih pristavev, ki so iz tega atentata — ki je vladil mnogo bolj škodoval kakor komurkoli drugemu — napravili sredstvo za zboljšanje svojih politično-strankarskih postojank v državi.

Venizelistični tisk je uprizoril gonjo proti vladni in ji ne pusti, da bi v miru vršila preiskavo, ki sem jo uvedel. Za takoj prvi trenutek, ko sem doznal za atentat, sem izdal zelo stroge odredbe, tako da je ne samo Grčija občutila, da se nahaja v varnih rokah, temveč je tudi inozemstvo moglo opaziti, da mi je v prvi vrsti od tega, da kaznujem zločince, obenem pa obnovim red v državi, ki se je neodvisno od mene in moje vlade skali. Tudi Venizelos je mogel to opaziti. Prav dobro je vedel, da sem tudi jaz v opoziciji bil vedno za mirno ureitev naših notranjih sporov. To sem dokazal že tedaj, ko mi je grozil, da mi ne bo dal državne uprave v roke, čeprav bi narod z absolutno večino glasoval zame. Takrat sem mirno prenašal njegovo izjavo, in pozival svoje priase k miru.

Nad se je z večino izrekel zame, je nadaljeval Tsaldaris, tova Venizelos je priredil neuspeh državni prevari, ki je še dosti bolj razpalil strasti. Potem sem prevzel upravo države v svoje roke. Takoj po prihodu na oblast sem si prizadeval, da obnovim mir v državi, da pomirim vznemirjene duhove in da dvignem iznad

vseh političnih strasti ljubezen do naroda in države. Te moje namere so bile vsem mojim nasprotnikom še preveč dobro znane, v prvi vrsti Venizelosu samemu, ki je dobro poznal mojo pomirjevalno naravo. Toda Venizelosu ni do tega, ker v svojo opozicijo in z vsem svojim tiskom se nadalje eksplodira ta obsodbe vredni atentat v svoje politično-strankarske namene ter odriva interese naroda in države ob stran. To je tisto, kar me revoltira in kar me navdaja s skopso globo nekaterih krogov v moji domovini. Zakaj, med mojim političnim delovanjem v opoziciji in na vladi obstoji ista kontinuiteta mirnega reševanja političnih sporov v državi.

Znano je, da ni atentat v nobeni zvezi z vlado in ne s kakim članom vlade. Izavli smo vse ukrepe, ki so bili potrebni za takoj prvi trenutek. Bolan, ležeč v postelji, sem prebudit cele noči. Še sedaj jih prebujam, samo da bi se obnovil red v državi in popravi naš v inozemstvu omamljeni kredit.

Da bo moja nepristranost še očividnejša, nisem hotel izpremeniti sodnega osebja, ki je še vedno venizelistično. Državni tožilec, predsednik apelacijskega sodišča, preiskovalni sodnik so notorni venizelisti. Poslednji je razen tega še znan osebnostni prijatelj Venizelosa, ker je prav tako doma iz Krete. Vsi ti ljudje so ostali na svojih mestih. Rekel sem jim celo: Božite neusmišljeni pri vodstvu preiskave. Ne bojte se javnosti in nobenega pritiska. Vedite, da imate za seboj interes države in pravice in da vas bom pri tem delu osebno podpiral. O odgovorih boste samo meni in nikomur drugemu.

Vse to bi moglo zadostiti za pomirjenje opozicije. Toda opozicionanci se nadalje pišejo in pišejo vlado v to stvar, ki postikajo stvari, ki so v diametralni nasprotosti z resnico ter pozivajo na nove državljanske spopade. Toda trdno sem odločen ohraniti mir in red; naj poizkušajo storiti, kar hočejo.

Umor beograjske milijonarke pojasnjen

Sum, da ima tudi umor milijonarke Mitričevića na vesti bančni ravnatelj Marković, se ni potrdil, pač pa je beograjska policija našla dva morilca, ki sta zločin že priznala

Beograd, 19. junija. M. Beograjska policija je danes objavila komunikacijo, v katerem sporoča, da je naposled pojasnjen zagonetni umor znane beograjske milijonarke Mitričevića, ki je zbudil svoječasno toliko razburjenja. Mitričevića so našli 20. januarja t. l. v njenem stanovanju umorjeno. Vse je kazalo na to, da gre za roparski umor, vendar pa o storilcih ni bilo nobenega sledu. Svoječasno je padel sum tudi na znanega bančnega direktorja Merkovića, ki je umoril beograjskega trgovca inž. Stamenkovića, vendar pa se je ta sum pozneje izkazal kot neutemeljen. Sedaj pa se je policiji po vestnem preiskovanju posrečilo razjasniti tudi ta zagonetni umor. Kot storilca je policija izsledila in aretirala 34 letnega zidarskega delavca Jovana Olujića iz Pilana v primorski banovini in 25 letnega trgovskega pomočnika Adama Rokсандića iz Saveže v savski banovini.

Policija je preiskala, kdo vse je stanoval

Iz državne službe

Beograd, 19. junija p. Z odlokom ministra za trgovino je napredoval v višjo skupino uradniški pripravnik Anton Benčina na srednji tehniški šoli v Ljubljani — Z odlokom finančnega ministra je postavljen uradniški pripravnik pri finančni direkciji v Ljubljani Lavoslav Božić za pomožnega knjigovodjo.

Hud potres v veliki oddaljenosti

Beograd, 19. junija AA. Snoci ob 22.45.38 so aparat: potresometerskega zavoda na Tasmajdanu zabeležili začetek zelo hudega potresa v daljavi 8.890 km od Beograda. Maksimalni pomik tal v Beogradu so zaznamovali ob 22.59.54 in je znašal 262 mikronov z valovno periodo 17 sekund. Konec potresa je bil ob 24. uri.

Šematizem ministrstva šum in rudnikov

Beograd, 19. junija. AA. Te dni je izšel šematizem in status osebja v resoru ministrstva za šume in rudnike. Knjiga vsebuje razen imen absolutov domačin in tujih gozdarskih šol tudi pregled vseh strokovnih, upravnih in računskih uradnikov tega resora po etanji i. m. ali i. l. Uradniški status je izdalan na podlagi čl. 102 zakona o uradništvu. — Knjiga se nanaša na ministrstvo za gozdove in rudnike in etane 30 Din.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo uspešno napredujejo

Beograd, 19. junija p. Pogajanja z avstrijsko delegacijo za skleni v nove trgovinske pogodbe potekajo zadovoljivo. V vseh važnejših vprašanjih je v glavnem že dosežen načelen sporazum. Pogajanja so bila v soboto začasno prekinjena, da bi imeli obe delegaciji priliko podrobno proučiti medsebojne predloge in zahteve. Avstrijska delegacija je zaradi tega odpotovala na Dunaj, da skunno z vlado in drugimi merodajnimi krogi prouči jugoslovenske predloge. V najkrajšem času se bodo pogajanja na Dunaju nadaljevala in zaključila.

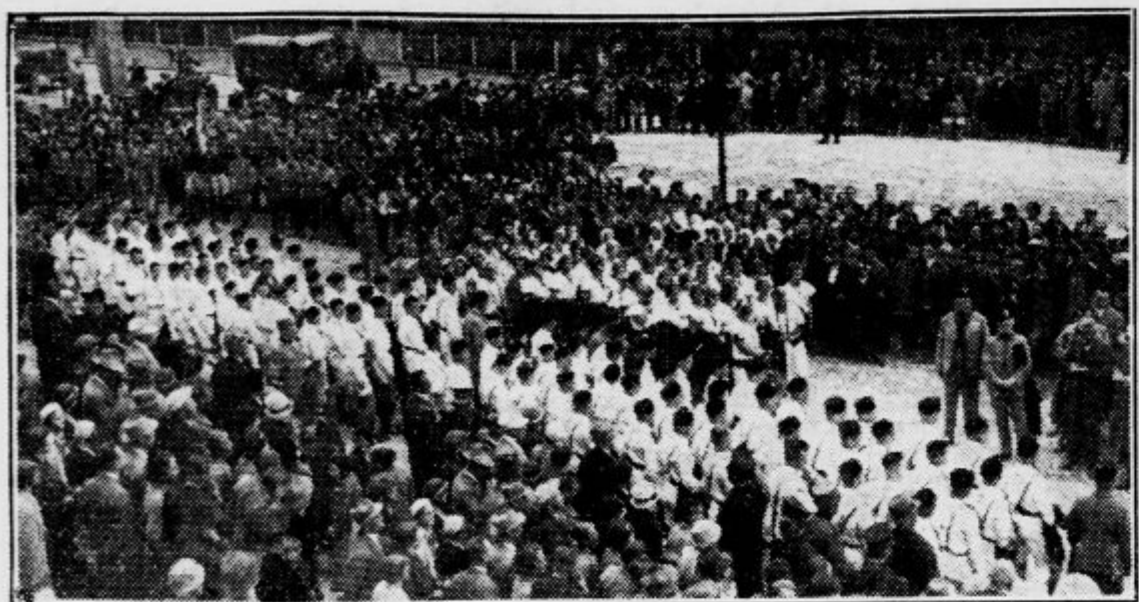
Povratak ministrov v Beograd

Beograd, 19. junija p. Davi so se vrnili v Beograd gg. ministri: dr. Kramer, dr. Hanžek in Pucelj, ki so se mudili v Ljubljani na naraščajskem zletu Sokola. Prav tako so se vrnili tudi ostali ministri, ki so se večeraj mudili na shodih JRKD v posameznih banovinah.

Razveljavljeno odlikovanje

Beograd, 19. junija p. Službene Novine objavljajo objavo pisarne kraljevskih redov, glasom katere je razveljavljen ukaz o odlikovanju Jakoba Pavlovića, dekana v Ljubljani, z redom sv. Save 4. stopnje.

Naši kraji in ljudje

K sprejemu češkoslovaškega sokolskega naraščaja (v belih oblekah) se je na trgu pred ljubljanskim kolodvorom zbrala velika množica jugoslovenskega Sokolstva in drugega občinstva.

Kotorski škof blagoslovilja sokolske prapore

V Dubrovniku se je vršila nedavno, kakor smo že poročali, veličastna revija sokolskih čet s področja sreza Dubrovnik, katere so se udeležile tudi sokolske delegacije iz južne Dalmacije in Hercegovine. Ta lepa prireditev je bila sijajna manifestacija jugoslovenskega in bratskega vzajemnosti. Poleg nastopa vseh sokolskih enot na Gruskem polju so bile na sporedu tudi blagoslovitve in razvijanje novih sokolskih praporov nekaterih sokolskih čet. Za izvršitev blagoslovitvenih obredov pa je škof v Du-

brovniku stavil pogoje, ki so nasproti sokolski ideologiji. Prapore so zaradi tega prenesli v Kotor, kjer jih je blagoslovil kotorski škof, zaslužni narodni voditelj dr. Fran Učelini. Na sliki vidimo častiljivega cerkvenega dostojanstvenika, ko po blagoslovitvi govori veliki množici. Prapor, ki jih je blagoslovil, so že uvrščeni v spredu. Zbrana množica je navdušeno vzklikala: Živel naš narodni škof! Živela Jugoslavija!

Občni zbor Protituberkuloznega dispanzerja v Trbovljah

Trbovlje, 19. junija. V petek zvečer se je v prostorih Bratovske skladnice vršil občni zbor kuratorija Protituberkuloznega dispanzerja, za katerega je v trboveljski javnosti zaradi nedavnih glasov, da bodo morali v bodoče vsi sloji, ki bolniško niso zavarovani, plačevati obdane takse za röntgenske preiskave, vladalo veliko zanimanje. Občni zbor je vodil predsednik, rudniški ravnatelj inž. Loskot. Kuratorij tvorijo zastopniki Bratovskih skladnic iz vseh revirjev od Rajhenburga in Laškega do Zagorja, zastopniki vseh rudarskih občin, Protituberkulozne lige v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju, Narodna liga proti tuberkulozi in Okrožni urad, zastopane pa so tudi vse socialne in humanitarne organizacije v revirjih. Udeležba na obnem zboru je bila prav lepa, kar priča o tem, da se vsi poklicani činitelji v polni meri zavedajo, kako velikega pomena je organizirana, temeljito zasnovana borba proti jetiki zlasti v gladijočih rudarskih revirjih.

Poročilo o delovanju dispanzerja, ki je stopil v življenje 1. avgusta lanskega leta in ki je pod vodstvom dr. Prodana in ob sodelovanju marljive sestre Pliberskove do danes izpolnil že vse hvale vredne obzore, je podal okrožni zdravnik dr. Jensterle. Glavna točka dnevnega reda pa je bil vprašanje proračuna, zakaj zaradi težkega denarnega stanja trboveljske Bratovske skladnice, ki nudi prav znatno pomoč dispanzerju s tem, da daje prostore in tehnična sredstva ter zdravila na razpolago, je tudi obstanek dispanzerja odvisen od tega, ali se bodo našla zadostna sredstva za njega nemoteno poslovanje v bodoče. V

ustanovni fond dispanzerja samega stanja več prispevala Osrednja liga in OUZD, nadalje Delavska zbornica, Protituberkulozne lige v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju, zlasti pa še trboveljska občina, ki z dejanjem izpričuje svoje veliko razumevanje za socialno in zdravstveno poslanstvo, ki ga ima Protituberkulozni dispanzer v bednih, izstradanih, po tuberkulozi katastrofalno ogroženih Trbovljah. Na obnem zboru je bilo sklenjeno, da bo proračunska doba trajala zmerom od avgusta do avgusta. Za prihodnje leto je dispanzerju potrebna za delo skromna vsota 15 tisoč Din, ki jo bodo pač brez večjih zadržkov zmogli vse poklicane instance za ustanovo, ki je za vse rudarske revirje življenjskega pomena. Kuratorij upa, da bo tudi banka uprava od svoje strani prispevala primerne deleže.

Na obnem zboru je predsednik ravnatelj Loskot tudi pojasnil zadevo o taksi 40 Din, ki naj bi jo za vsak röntgenski pregled plačevali vsi obiskovalci dispanzerja, ki niso bolniško zavarovani pri Bratovski skladnici ali OUZD. Zastopstvo Bratovske skladnice in kuratorij je bilo na stališču naj bi imovitejši sloji, ki niso deležni bolniškega zavarovanja, plačevali primeren prispevek za pregled. V ostalem bo pa tudi v bodoče veljalo načelo, da je dispanzer vsem brezposelnim in siromašnim zmerom brezplačno na razpolago.

Ta sklep je v vseh Trbovljah vzbudil prijetno zavest, da ves kuratorij brez razlike popolnoma razume, kakšen je pravi namen dispanzerja: da namreč nudi zaščito in pomoč vsakomur, ki je potreben zaščite in pomoči, da si morda nima sredstev

za zdravniški honorar in nima sreče, da bi bil zaposlen in bi tako užival tudi dobroto socialnega zavarovanja.

Razširjenje ljubljanske cestne železnice

Ljubljana, 19. junija. Ker je dosežen in od občinskega sveta odobren sporazum med Maloželezniško družbo in tvrdko Siemens & Schuckert v pogledu financiranja novih tramvajskih del, bodo pričeli konec tega meseca z gradnjo projektirane krožne proge. Najprej bodo izkopali temelj za progo po Jegličevi ulici in Masarykovi cesti. Izkop bo vodila Maloželezniška družba sama, material pa bodo odvažali privatni vozniki. Pri vseh delih bodo zaposleni domači delavci, tudi ves potreben material se bo nabavljala pri domačih podjetjih, le v vrhovnem vodstvu bo zastopana po inženjerih in svojem osebju tvrdka Siemens & Schuckert. Za nova dela je določenih 12 milijonov 800 tisoč dinarjev.

Ko bo dograjena krožna proga, bo Maloželezniška družba pristopila k obnovitvi stare proge, ki se bo izvršila po sedanjih načrtih v kakih 10 dneh. Izmenjava starih tračnic z novimi in daljšimi se bo vršila v presledkih od 300 m. Takrat bo promet na teh mestih počival. V delavnicih Maloželezniške družbe pa bodo napravili tudi nove železne drogove. Če bo mogoče, se kak večji kredit in če se bodo izboljšale gospodarske prilike, bo družba začela graditi progo proti Sv. Križu. Vsa ta dela nameravajo že letos izvršiti.

Spor za previsoko javno zgradbo

Ljubljana, 19. junija. Precej dela, žrtve in let je bilo treba, predno so pričeli z gradnjo poslopja za trgovsko akademijo, ki se je vsa leta od ustanovitve po preobratu potekala kot nadležni gost po raznih solah.

Gradnja novega poslopja je hitro napredovala, v jeseni so nameravali pričeti s poukom v njej. Pred dnevi so jo v surovem stanju dogradili, pa je naenkrat nastal spor med banovinskimi in mestnimi gradbenimi strokovnjaki, zaradi katerega so nadaljevanje gradnje ustavili in odpustili okrog 30 delavcev. Takoj se je tudi sestala komisija obeh strank in po točnem ogledu stavbe so banovinski inženjerji trdili, da je stavba za četno nadstropje previsoka, kar so podkrepili z dokazi, med katerimi je bil najtehtnejši, da nova stavba s svojo višino, oziroma štirimi nadstropji, kaže estetski in arhitektonski dominantni vpliv banke palače na okolico.

Sveveda ta ugovor ne drži, ker arhitektonski monumentalnosti ni najvažnejši pogoj

Nevarnega zlikovca so spravili za zapahe

Ptuj, 19. junija. Čitatelji se gotovo še spominjajo drzne tatvine, ki je bila izvršena na Bregu pri Ptuj, kjer je bila odnesena z vrta vrtnarja Vincekovića cela škropilna naprava, vredna 15.000 Din. Tatvine je bil takrat osumljen brezposelni mehanik Senčar Martin iz Podvincov, katerega so zasledovali orožniki z avtomobilom ter ga izsledili v Mariboru. Senčar pa je bil takrat toliko spreten, da je pobežnil preko meje v Avstrijo in ni bilo od takrat o njem nikakega sledu več.

Dne 16. t. m. okoli 7. zjutraj pa so orožniki v Remniku v občini Kapli našli na pobeglega Senčarja.

Orožniki iz Remnika so privedli Senčarja na tukajšnje orožniško postajo, kjer je zlikovec priznal tatvino škropilne naprave, ki jo je bil ukradel, kakor je izjavil, v noči 21. oktobra lani. Motor je odpeljal v Maribor, medtem ko je vlomilsko orodje, montirske plošče in aluminijaste škatlice skril v neki grm ob potoku Studenčnici. Teh predmetov orožniki zdaj niso mogli več najti. Senčar je bil oddan v ptujske sodne zapore. Ni izključeno, da ima Senčar še več deliktov na vesti. Senčar je že star znanec oblasti.

Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorečici v želodcu, krvnih navalih, glavobolu, splošni slabosti vzemite zjutraj na tešče kozarec »Franz Josefov« grenčice. Po izkušnjah, nabranih na klinikah za notranje bolezni, je »Franz Josefov« grenčica izredno doberojno odvajalno sredstvo. »Franz Josefov« voda se dobi v vseh drogerijah, lekarnah in specerijskih trgovinah.

Znano je, kako ravno žene trpijo zaradi izpadanja las in kolike skrbi jim prizadeva zjutraj friziranje, če se lasje na glavniku nabirajo v celih pramenih. Zanesljivo in staroznano sredstvo za okrepitev lasišča in za preprečitev prhljaja in izpadanja las je

PIXAVON

in Pixavon-Shampoo

Pixavon je znan že desetletja ter klinično preizkušen in priporočen od prvovrstnih specialistov. S stalno nego s Pixavon in Pixavon-Shampoo-om preprečite nastanek prhljaja ter izpadanje las in dobite lepe, zdrave lase. Nega s tem sredstvom da lasem mladostni, naravni sijaj nalik svili in tudi friziranje je prav lahko.

Požig tobačnega skladišča v Djakovici

Sodišče v Peči je uveljavilo preiskavo proti uradniku monopolne uprave Vekoslavu Kapiću in šestim privatnim osebam iz Djakovice, ki so osumljeni, da so zanesli požar v velikem tobačnem skladišču v Djakovici. Uradnik Kapić, ki je vodil to skladišče, je kakor se sodi, poveril večje količine tobaka ter v zvezi z nekimi trgovci vodil razne posle na škodo monopolne uprave. Da bi uničil knjige, ki so bile v velikem neredu, ter odstranil še druge sledove svojih manipulacij, je s pomočjo svojih tovarišev zanetil ogenj v skladišču. Preiskava je ugotovila, da so pri požaru zgorele vse knjige in mnogi prazni zaboji. Država je oškodovana za preko milijon dinarjev. Preiskava proti osumljenecem bo dolgotrajna, ker si je preiskovalni sodnik že sedaj ob njenem začetku zabeležil za poziv okrog 200 prič.

višina, temveč oblika. Glede banke palače pa ne kaže trditi, da nje arhitektonsko dominantnega vpliva na okolico ni mogoče zrušiti tudi z mnogo manjšo stavbo, kakor je akademija ali celo sama, ki je zidana v tistem znanem obrabljem novorenesansem slogu, ki je nekdanji avstrijski birokraciji tako laskal.

O palači banke uprave je znano, da v svojem posloplju niti polovico njenih uradov nima svojih prostorov. Zato pa ne sme mo zahtevati, da bi se zaradi tega nedostak morala tudi trgovska akademija utesniti v prostore, ki bodo v nekaj letih za razvoj zavoda pretesni. Iz izkušnje vemo, da so vse po vojni zidane javne zgradbe v par letih postale premajhne in naše mesto se

kona odobruje projekte za javne zgradbe, ban, kar se je menda tudi zgodilo z našim tudi za Trgovsko akademijo. Če pa banovina načrta ni odobrila, bi bilo prav in pravično, da bi nadaljevanje gradnje že pri temelju ustavila in ne še le sedaj, ko je že pod streho.

Zleti je, da se z odločbo merodajnih oblasti, najsihbi kakršnakoli, na noben način ne ovira nadaljevanje gradnje in društva »Trgovska akademija«, da ne bo oškodovana razvoj naše trgovske akademije, za katero v prvi vrsti gre.

Na sliki je videti poslopje trgovske akademije v gradnji, za njo pa palačo banke uprave ob Bleiweisovi cesti.

Karlo Kocjančič s pesmijo v ritmični prozi »Plavž ponoči«.

Eseji in članki: Anton Ocvirk opisuje svoj obisk pri slovečem francoskem teoretiku primerjalne književnosti, profesorju Paulu Hazardju, Obiek, ki je več kot obisk: predvsem nas seznanja s problemi primerjalne literature, te mlade panoge današnjega literarne vede, pa s Hazardjevimi znanstvenim delom. Z njegovimi nazori, njegovo osebnostjo. — Nadaljuje se Antona Debeljaka pregled portugalskega pesništva z mnogimi primeri iz te stare književnosti.

V Obzorju, ki je predvsem namenjen problematiki našega časa in v katerem se z raznih vidikov pretresajo sodobni problemi, so izšli trije članki: V prvem se L. Mrzel-Frigid bavi z vprašanjem: »Slovstvo in družba« in izreka ostro nezaupečno sodobni slovenski literaturi, v drugem analizira Ivan Grabar sodobni idejni položaj v Evropi pod naslovom »O filozofiji in aktualnosti socialnih vprašanj«, v tretjem pa Maks Robič oveljuje problematiko generacije, nasprotja med »očeti« in »sinovi«, ki so bila v vseh dobah in so tudi danes, kar priča, da so njen pojav, ki spremlja kulturni in socialni razvoj narodov.

Med književnimi poročili ocenjuje Stanko Janež novelistično zbirko dr. Bogomira Magajne »Bratje in sestre«, A. Budal poročila o knjižah »Goriške Mohorjeve družbe«, A. Preneluh o Spominih Ivana Hribarja, Ivo Brnčič o romanu Mila Budaka »Na ponornim« in A. V. o romanu Braune »Jovanovića« Djevojke za pisatoma masinoma.

K. Dobida pa ocenjuje zbirko risb Krste Hegdušića »Poljarski motivi«. I. Grabar objavlja kritično poročilo o predstavi v ljubljanski drami, A. Debeljak pa se vrača k vprašanju: »Tuja lastna imena«.

Prihodnja številka »Ljubljanskega Zvon« bo izšla v dvojnem obsegu in bo proučevala mnogo izbranega in prav zanimivega gradiva. »Ljubljanski Zvon« izhaja mesečno na štirih tiskovnih polah in stane samo 120 Din na leto. Naroča se pri upravi v Ljubljani, Selenburgova ulica 3.

Vrnimo se od »sonca« zopet k »solncu«

Sto let in čez smo se veselili solca in se gledi v solnični žarkih, pa je začel naš veliki Oton pisati sonce. Nadomno zato, ker je tako ališaj izgovarjati, morda tudi iz hudomušnosti, ali jo bodo Penoveci udarili za njim. In sedaj je naš mili narod razdeljen v solničnike in sončnike. Ogramna večina (celo nekateri vseučiliški profesorji), posebno pa v ljudskih solah, pišejo še vedno po starem sonce, tuda »merodajni krogi« (v nekaterih revijah in dnevnikih in v najnovejših »Zvezd« (v »Zvezd«) forsirajo sonce, najbrž iz ozirov na splošno štednjo. Kajti Ramovš (Historična, II. str. 39) uči, da je prvotna oblika seveda sonce, da pa je glasnik i zaradi lažje izgovornosti pred veččlenko konzonanco v narečjih že zgodaj izpadel i sam i njegov naslednik u in da so zato naši prvi pisatelji pisali, kakor so ališali (fonetično). Če pa je solnce atimološko edino pravilna

oblika, ki se opira ne le primarno na druge jezike, temveč se vsaj v nekaterih narečjih še vedno izgovarja točno sonce in ne sonce in ker je naš sedanji pravopis historičen, ne pa fonetičen, je popolnoma odveč, da bi razvidnemu pravilu, po katerem odgovarja srbskohrvatskim besedam vok, pun, dužnost in sto drugim naš volk, poln, dolžnost, ustvarja li edino izjemo sonce: sonce. Obrušena izgovorjava sonce namesto sonce je točna analogija, ko enako izgovarjamo ženski in pramoženjski, življenjski, vendar pa pišemo historično, ne pa fonetično. Napravimo torej zmedo konec, že z ozirom na naše šole, ko čita učencev v vseh dosedanjih knjigah le sonce! Dr. A. D.

Jugoslavija v mednarodni avtorski konfederaciji

Prejeli smo: Pred dnevi je bila v Kodanju na Danskem redna seja konfederacije avtorskih združenj vseh držav. Na takih sejah razpravljajo vsako leto o važnih mednarodnih avtorskih vprašanjih ter načelno rešujejo diference o pobiranju in razdeljevanju tantiem in sploh vsa vprašanja, ki se tičejo teh, za skladatelje in njih materialno stanje tako važnih zadev. Na prej omenjeni seji je bila v konfederaciji sprejeta tudi nedavno ustanovljena »Zveza avtorskih in glasbenih avtorjev«, ki je bila osnovana na podlagi bivše »Autor-Centrale« in ki je pred tedni prevzela pobiranje in razdeljevanje tantiem. Doslej jugoslovenski skladatelji niso bili

KULTURNI PREGLED

Anita Mezetova

Kakor je »Jutro« že poročalo, si je gdč. Anita Mezetova na dunajski mednarodni sokolovski tekmi (Weltbewerbe für Gesang und Klavier) izmed kakih 300 tekmecev obeh spolov pridobila šesto mesto. Dobila

je nagradno štipendijo v znesku 600 šilingov. To pomeni sprito težkih okoliščin in odlične konkurence sijajen uspeh. Med sodniki jo

bilo tudi več italijanskih mojstrov. Gdč. Mezetova jim je odpela arijo Margaretje iz »Fausta« v slovenščini, dalje arijo Pamine iz »Caroline pisčalke« in tako zvano vodno arijo iz »Mignona«.

Po doseženem uspehu so mladi pevki čestitali ravnatelj državne opere na Dunaju Kl. Kraus in razni glasbeniki ter se živahno zanimali za njen razvoj. Z njenim nastopom je bil počaščen tudi ljubljanski konservatorij, iz katerega je gdč. Mezetova izšla.

»Ljubljanski Zvon« — junijski zvezek

Junjska številka revije »Ljubljanski Zvon« je priložila naslednje prispevke:

Iz leposlovja: Začetek daljše povesti Toneta Seliškara »Hiša brez okenc«; vodi čitatelja v svet, ki je avtorju najbližji: na skrajno mestno periferijo, odnosno še pol kilometra proč od nje, kjer stoji samotna hiša. V nji bivajo ljudje, ki tudi trpe in so po svoje veseli, ljubijo in sovražijo, mislijo in čustvujejo. Kakšen je krog njihovega življenja, kaj se v njem dogaja? Tone Seliškar, avtor velikega romana »Našedli brodi«, pripoveduje njihove življenjske prigode in nezgode. — Liriko zastopata Nikolaj Pirnat, kipar in slikar, ki se s presenetljivo udarnimi verzi predstavlja tudi pot pesnik, pa

Domače vesti

Povemo ti, Slamič, takole: Radujemo se karfijole, zabeljene z maslom dišečim, zalite z ventlincem iskričim

zila v stanovanje skozi podstrešje. V eni zadnjih noči je obiskal neznano tat tufi posestnika Haložana Franca v Podložu in mu odnesel pet kosi. Dalje je bilo vionljeno pri belem dnevu v hišo posestnika Jeze Martina v Podložu. Neznani vlomilec je prišel v hišo skozi okno v katerem je razbil šipo. Odnesel je 1000 Din in uro z veržico. Vseh tatvin je osumljen neki znan tat, ki se je zadnje dni potikal po vasi. Orožniki ga zasledujejo.

• **Christoffov učni zavod, privatna trgovska šola, Ljubljana.** Domobranska cesta, vpišuje dveurno junija in julija. Solina niska, vpisnina 30 Din. Za siromašne popust. Pouk se prične 2. oktobra. Zavod preskrbuje službe. Zadrževanje prospekt!

• **Kamen v vlak.** Nedavno je pšel ob železniški progi v Domavi živino pastir H. A. iz Dornave. Ko je privozil mimo osebnih vagonov, je posrabil velik kamen in ga vrgel v okno II. razreda. Razbil je šipo, a k sreči ni ranil nobenega potnika. H. je ovađen sodišču.

• **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in skrobjeno perilo v najlepšo izvršitev.**

PROTI SONČNIH PEG ? ... ORISOL CREME !

Iz Ljubljane

• **Sporod sklepne produkcije gojencev drž. konservatorija v sredo 22. t. m. ob 20. v unisoni dvorani.** 1.) Vivaldi: Concerto grosso za godalni orkester. Izvaja godalni orkester drž. konservatorija, dirigira Müller Gustav. 2.) Pavčić: Dedek samonog, ženjica, Čampa Slava pri klavirju Hrašovec Silva. 3.) Grečanič: Noč, Verdi: Recitativ in arija Violetta iz opere Traviata. Perdan Jeaneta. pri klavirju Hrašovec Silva. 4.) Rahmaninov: Elegija, Valček. Vodušek Valens. 5.) Novak: Ko vohajše so lovili, Leoncavallo: Prolog k operi Glumaci. Likovci Joža, pri klavirju Menardi Pija. 6.) Pietrich: Koncert. Rieh Branko (absolutno srednje šole za klarnet), pri klavirju Menardi Pija. 7.) Cimarosa: Arija iz opere Devica sonca. Sok Dragica, pri klavirju Vodušek Valens. 8.) Krička: Albatros, Oster: Hišna vrata, V. senci. Lahajnar Marija (absolutna visoke šole), pri klavirju Mucha Božena. 9.) Saint-Saens: II. koncert za klavir s spremljevanjem orkestra. Izvaja Baje Lavka absolutna srednje šole, spremlja pomnožen orkester drž. konservatorija pod vodstvom Sušteršiča Vinka. Vstopnice so v prodaji v knjigarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu.

• **Ivana Cankarja »Jakob Ruda« v dramskem gledališču.** Dramska sekcija »Preporod« si je stavila nalogo, uprizoriti vsako leto po eno dramo slovenskega pisatelja. Kot prvo si je izbrala Cankarjevo »Jakoba Rudo«. Ta drama je bila sicer pred leti že igrana v dramskem in šentjakobskem gledališču, a njena vsebina je tako lepa in polna resničnega življenja, da si jo vsako rad ogleda tudi večkrat. »Preporod« jo je v skrbni režiji g. Milana Skrbinka vestno nastudiral in jo bo uprizoril v soboto 24. t. m. ob 20. v dramskem gledališču. Pričakujemo, da bo naša javnost to prireditev delovnega in podpore potrebnega srednješolskega društva v čim večjem številu posetila.

• **Stanovanjski odtok I. pokrajinskega zleta SKJ uraduje od 20. t. m. do 4. julija v baraki na glavnem kolodvoru,** kjer se sprejemajo izjave za privatna premošča in se dobe vse druge informacije. Uradne ure od 8. do 20. 25., 26., 27. in 28. pa dan in noč. Telefonska številka 27-20.

• **Pevsko društvo Ljubljanski Zvon.** Torkova pevska vaja (ženskega zbora) zaradi vaje moških zborov v Glasbeni Matici odpada; prav tako vaja mešanega zbora v sredo zvečer zaradi komemoracije po pok. Spinciču. V četrtek zvečer moški zbor.

• **Centralna zadruga Jugoslovenskih avtorjev,** sekcija Ljubljana, javlja skladateljem, avtorjem in vsem, ki imajo opravka z avtorskimi vprašanji, da je, ustreza jo čisto izraženi želji svojih članov, premetila poslovne prostore v nebotičnik, III. nadstropje, vrata št. 306, kjer začne svoje redno poslovanje 1. julija ob običajnih urah. — L. M. Škerjanc.

• **Koliko je učitelj v Ljubljani?** Na ljubljanskih državni in zasebnih šolah je poverjen šolski pouk ženskim učnim močem. Strokovnih učiteljev je bilo na osnovnih šolah zaposlenih 17, od teh učiteljev 13. Kateheto je bilo 12. Drugim je dodeljenih 25 učiteljev in 14 učiteljic. Na dnevnih zavetiščih so nameščene 3 učiteljice in 4 otroške vrtnarice. Izmed šolskih upraviteljev so bili 4 oproščeni pouka in 2 upraviteljici. Na bolezenskem dopustu je 5 učiteljev in 8 učiteljic. Na osnovnih

vansko sekcijo je zastopala Ljuba Maričeva, katere pihalni kvintet je bil tudi izjava.

• **Slavko Oster: Suija za gosli in klavir v 5 stavkih** je pravkar izšla v založbi Universal-Edition na Dunaju. Naslovna stran je francoska, naslovi znotraj pa tudi nemški in slovenski.

• **70 letnica Ružene Jesenske.** Dne 17. tega meseca se je čiški tisk spominjal sedemdesetletnice ene najboljših živčnih čeških pisateljic Ružene Jesenske. Njeni pisateljski začetki segajo v dobo »Moderni revue«, znanega glasila modernistov in francoske usmerjenosti v češkem slovu. Jesenska je še malo pred svojo sedemdesetletnico izdala nov roman »Laska«.

• **Svetislav Vuković,** mladi jugoslovski slikar, ki je nedavno dovršil praško akademijo, je priredil z lepim uspehom v Pragi prvo razstavo svojih slik.

• **Skladatelj Josef Suk** je bil izvoljen za rektorja praškega državnega konservatorija.

• **Počastitev Maxa Reinhardta.** Sloveči nemški režiser Max Reinhardt, ki je moral kot Zid zapustiti Nemčijo, je bil v Angliji počaščen s častnim doktoratom oxfordске univerze.

Pristopajte k Vodnikovim družbi

Tempo časa zahteva

da ste zavarovani proti nezgodam. Naročite »Jutro«, nezgodno zavarovanje je zastoj pri

Zavarovalnici »TRIGLAV«

Šolah je v staležu 87 učiteljev in 141 učiteljic, skupaj 228 učnih moči. Mnoge učne moči so dodeljene prosvetnemu oddelku šolske uprave in na drugih zavodih. Bolezni so bili vzroki, da so morali mnogi učitelji nastopiti večmesečni in celoletni dopust. Vseh bolnih 29 učnih moči je imelo 7 let in 7 in pol meseca bolezenskega dopusta.

• **Vse ljubljanske podružnice CMD** in njih član vabi Družba sv. Cirila in Metoda na proslavo spomina blagopokojnega narodnega borca Vekoslava Spinciča, ki bo 21. t. m. ob 20. v dvorani na Taboru. Sv. maša zadušnica bo istega dne ob 7. v cerkvi sv. Jakoba.

• **Društvo »Tabor«** jutri ob 7. zjutraj bo v cerkvi sv. Jakoba maša zadušnica za pok. prof. Vekoslavom Spincičem. Ob 7.15 zvečer se zberemo pred realko (Vegova ul.) ter gremo skupno h komemoraciji na Tabor. Vsi!

• **Na majšinski osnovni šoli v nemškem učnim jezikom in poukom v slovenski in srbohrvaščini** bo vpisovanje učenec in učenka za 1. do 8. šolske leto 20. in 21. t. m. od 11. do 12. Cobjova 5 (Grabec), I. nadstropje desno.

• **Meščanstvo in fotoamaterjem.** V svrhu izpopolnitve zbirke slik in fotografij, ki pomenijo tako za mestno kroniko kakor za bodoči mestni muzej veliko vrednost, se obrača mestno načelstvo na meščanstvo in naše fotoamaterje z vprašanjem, da oddajo svoje fotografije in predmete v obliki slik in fotografij v meščanstvo. Vsi dokazili, ki se tičejo našega mesta, njegovega razvoja so važni za zgodovino mesta in njegovega prebivalstva. Istotako se mestno načelstvo priporoča našim fotoamaterjem, ki spremljajo vse s kamerami, da se spomnijo tudi v bodoče mestnega arhiva, ki zbira vse fotografije posnetke, da se ohranijo našim potomcem. S tem pripomorejo ustanovitvi mestnega muzeja, ki bo odprto vsem in prikazuje razvoj mesta v besedi in sliki. Naše meščanstvo hrani mnogo slik in fotografij — iz veselih in žalostnih dni — ki se tičejo našega mesta in njegovega prebivalstva. Take slike in fotografije zapadejo prejšnjim pozabljenim in izgubljenim. Zbrane in shranjene v mestni zbirki, pa bodo ohranjene še dolgo in služile zgodovini našega mesta in mestnemu muzeju. Poklonite jih v ta namen. Mestni arhiv (soba št. 34, III. nadstropje) ima nalogo upravicati vse slike v zbirko in vpisati darovalce v knjigo podpornikov mestnega muzeja. Mestno načelstvo.

• **Sestanek JRKD v Letušu.** V nedeljo popoldne se je vršil v Letušu v Letušu sestanek JRKD, ki se ga je kljub dežju udeležilo nad 100 oseb obsega spola. Shod je otvoril domači šolski upravitelj in pozdravil vse udeležence, zlasti narodnega poslanca g. Prekorskega, sreskega načelnika g. dr. Vidmarja in sreskega veterinarskega referenta g. Štribarja iz Celja. Narodni poslanec g. Prekorski je nato v izčrpnem in zanimivem govoru poročal o delu v narodni skupščini, o novem občinskem in drugih zakonih, o državnem proračunu in o političnem položaju, g. Štribar pa je predaval o življenju in raznih gospodarskih in političnih vprašanjih. Zborovalci so sledili izvajanjem obeh govornikov z živahnimi priključitvami.

• **Redna seja okoliške občinske sveta** bo v petek 23. t. m. ob 19. v občinski posvetovalnici na Bregu. Na dnevnem redu bodo poročila odelcev.

• **Krajevni šolski odbor za Celje** mesto bo imel v četrtek 22. t. m. ob 18. v zbornici mestne narodne šole proračunsko sejo za obe mestni osnovni in obe meščanski šoli.

• **Sokol v Celju** prosi člane netelovadce, ki se nameravajo udeležiti pokrajinskega zleta v Ljubljani v slavnostnih krojih, da bi se udeležili drevi ob 20. skupne predelave redovnih vaj v telovadnici mestne narodne šole.

• **V telovadnici okoliške deške narodne šole** so uprizorili člani Dramskega društva v nedeljo popoldne zabavno mladinsko igr »Pastirček Peter in kraj Briljantine«. Predstava je dosegla zelo lep uspeh. Obisk je bil prav dober.

• **Dekliška meščanska šola v Celju** bo zaključila leto v soboto s slovesno službo božjo ob 8.45 v Marijini cerkvi. Po maši bo v telovadnici meščanske šole proslava. Istega dne bo tudi razstava risb in ženskih ročnih del.

• **O velikem Tolminkem punktu** bo predaval g. Gabersček v četrtek 22. t. m. ob 20. v prostorih celjske »Sočec« v Narodnem domu, III. nadstropje, desno.

• **IX. invalidska tombola** krajevnega odbora Udruženja vojnih invalidov v Celju bo v nedeljo 2. julija, v primeru slabega vremena pa v nedeljo 9. junija ob 15. pred Narodnim domom. Dobitki so razstavljeni pri Sterneckem.

• **V celjski bolnišnici** je umrl v nedeljo 27. letni kovač Franc Valentin iz Borovja v občini Tolstom vrhu pri Vojniku, včeraj pa je umrla 66 letna rudarjavna mati Marija Pecarjova iz Libov.

• **Napad in neurea.** Na Telovo zvečer je neki fant na cesti v Mariji Reki napadel 16 letnega posestnikovega sina Antona Zmrzljaka s polenom in ga občutno poškodoval po glavi in rokah. V nedeljo se je hotel 38 letni zasebni uradnik Ivan Salamon z Zbelovega pri Poljanah na cesti pri žalcu izogniti nekemu avtomobilu, pri tem pa je padel in si poškodoval čelo. Zmrzljak in Salamon se zdravita v celjski bolnišnici.

• **Zopet tatvina kolesa.** V nedeljo popoldne je neznan tat kmetični mesarnek pomočnik Alojziju Zakotku iz Celja iz neke gostilnine vzel v Gosposki ulici črno plezavno kolo znamke »Wenta« št. 311.908, evrd. štev. 10.247. G. Zakotku je bilo to kolo ukradeno že pred meseci in leto vede, a ga je pomaje dobil nazaj. Letos je bilo v Celju ukradenih še 11 koles.

Dr. PINTAR zopet redno ordinira.

• **Lastniki konj in voz se pozivajo,** da najkasneje do četrta 22. tega meseca pridejo v mestni vojaški urad na Ambrozev trg 7/I, soba 3, po knjižice za svoje konje in vozove, ki jih je v soboto pregledala vojaška komisija. Vsak pregledani konj in voz mora imeti svojo vojaško knjižico, sicer se lastnik kaznuje po vojaško-kazenskih predpisih. Kdor svojih konj in voz iz kakršnihkoli razlogov ni pripeljal k pregledu, naj do četrta 22. t. m. s pravilno kolkovano vlogo obrazloži, zakaj tega ni mogel storiti, sicer ga bo vojaško oblastvo najstrože kaznovalo po členu 44. vojaško-kazenskega zakona.

• **Nesreča.** Včeraj popoldne je na mestni pristavi konj brcnil v glavo voznika Andreja Bukovca, ki ga je moral reševati avto prejelati v bolnišnico.

• **Florijansko cerkev** prenavljajo. Staro, zgorovinsko cerkev sv. Florijana so začeli včeraj dopolniti prenavljati. Zidarji so postavili visok oder in so začeli kruti staro zid, nato pa bodo cerkev popolnoma pobelili ohraneno pobarvali s primerno barvo. Dela je prevzel g. Ivan Ogriin.

• **Avstrijski ostanki izginjajo.** V dvorcu »Zvezda« so včeraj mestni delavci pričeli odstranjevati kamenit podstavek, na katerem je bil do prevrata l. 1918 doprni kip Radeckega. Kamen bodo drugod porabili.

• **Ukraden star konj.** Orožniška patrulja je na Brdu pri Viču prišla staro ciganko Kato Hadorovič, mater 5 otrok, starih od 8 mesecev do 10 let. Ciganka je vodila s seboj 10 let staro kobilo, ki je bila pred dnevi ukradena posestniku Slavku Vrhovcu z Vrhovec pri Dobrovi. Na vprašanje, kje je kobilo kupila, je Kata kratkoma odvrnila: »Pa tako, gospoda žandama! V sredo je bil živinski sejem v Ljubljani. Kupila sem konja za 50 Din. Neznani kupec pa mi ni izročil živinskega potnega lista.« Bila je aretirana, konja pa so orožniki izročili lastniku. Kobila je bila vredna 500 Din.

• **Ukradeno kolo.** V Zornji Šiški stanujočemu strojniku Josipu Kerdišku je neznan tat odjel 1000 Din vredno moško kolo, znamke »Rekord«, iz veže Lečarjeve gostilne v Zornji Šiški.

• **Dva nabudna vlomila.** Mladi kovinarski pomočnik Stanko in ključavničar Matiček sta v soboto zasnovala načrt drznega vlomila. Skozi okno sta se splazila v delavnico črtnoslikarja Otoncepa za Gradom ter mu odnesla večjo množico orodja in bakra v skupni vrednosti nad 1000 Din. Na Karlovskem mostu ju je prijel stražnik. Ker sta se mu zela sumljiva, ju je hotel odvesti na stražnico, da bi dognali, kdo je pravi lastnik bakra in orodja. Najprej je stražnik prijel Slavka, a Matiček mu je utekel, tova smelca so ga v nedeljo dopoldne. Oba sta tatvino prostodušno priznala.

Iz Celja

• **Sestanek JRKD v Letušu.** V nedeljo popoldne se je vršil v Letušu v Letušu sestanek JRKD, ki se ga je kljub dežju udeležilo nad 100 oseb obsega spola. Shod je otvoril domači šolski upravitelj in pozdravil vse udeležence, zlasti narodnega poslanca g. Prekorskega, sreskega načelnika g. dr. Vidmarja in sreskega veterinarskega referenta g. Štribarja iz Celja. Narodni poslanec g. Prekorski je nato v izčrpnem in zanimivem govoru poročal o delu v narodni skupščini, o novem občinskem in drugih zakonih, o državnem proračunu in o političnem položaju, g. Štribar pa je predaval o življenju in raznih gospodarskih in političnih vprašanjih. Zborovalci so sledili izvajanjem obeh govornikov z živahnimi priključitvami.

• **Redna seja okoliške občinske sveta** bo v petek 23. t. m. ob 19. v občinski posvetovalnici na Bregu. Na dnevnem redu bodo poročila odelcev.

• **Krajevni šolski odbor za Celje** mesto bo imel v četrtek 22. t. m. ob 18. v zbornici mestne narodne šole proračunsko sejo za obe mestni osnovni in obe meščanski šoli.

• **Sokol v Celju** prosi člane netelovadce, ki se nameravajo udeležiti pokrajinskega zleta v Ljubljani v slavnostnih krojih, da bi se udeležili drevi ob 20. skupne predelave redovnih vaj v telovadnici mestne narodne šole.

• **V telovadnici okoliške deške narodne šole** so uprizorili člani Dramskega društva v nedeljo popoldne zabavno mladinsko igr »Pastirček Peter in kraj Briljantine«. Predstava je dosegla zelo lep uspeh. Obisk je bil prav dober.

• **Dekliška meščanska šola v Celju** bo zaključila leto v soboto s slovesno službo božjo ob 8.45 v Marijini cerkvi. Po maši bo v telovadnici meščanske šole proslava. Istega dne bo tudi razstava risb in ženskih ročnih del.

• **O velikem Tolminkem punktu** bo predaval g. Gabersček v četrtek 22. t. m. ob 20. v prostorih celjske »Sočec« v Narodnem domu, III. nadstropje, desno.

• **IX. invalidska tombola** krajevnega odbora Udruženja vojnih invalidov v Celju bo v nedeljo 2. julija, v primeru slabega vremena pa v nedeljo 9. junija ob 15. pred Narodnim domom. Dobitki so razstavljeni pri Sterneckem.

• **V celjski bolnišnici** je umrl v nedeljo 27. letni kovač Franc Valentin iz Borovja v občini Tolstom vrhu pri Vojniku, včeraj pa je umrla 66 letna rudarjavna mati Marija Pecarjova iz Libov.

• **Napad in neurea.** Na Telovo zvečer je neki fant na cesti v Mariji Reki napadel 16 letnega posestnikovega sina Antona Zmrzljaka s polenom in ga občutno poškodoval po glavi in rokah. V nedeljo se je hotel 38 letni zasebni uradnik Ivan Salamon z Zbelovega pri Poljanah na cesti pri žalcu izogniti nekemu avtomobilu, pri tem pa je padel in si poškodoval čelo. Zmrzljak in Salamon se zdravita v celjski bolnišnici.

• **Zopet tatvina kolesa.** V nedeljo popoldne je neznan tat kmetični mesarnek pomočnik Alojziju Zakotku iz Celja iz neke gostilnine vzel v Gosposki ulici črno plezavno kolo znamke »Wenta« št. 311.908, evrd. štev. 10.247. G. Zakotku je bilo to kolo ukradeno že pred meseci in leto vede, a ga je pomaje dobil nazaj. Letos je bilo v Celju ukradenih še 11 koles.

JUTRI PREMIERA!

Globoko ganljivo filmsko delo o dveh nedolžnih na smrt obsojenih ljubčih se srčih.

Ženska kaznilnica

zastopani v mednarodni konfederaciji, kar je mnogo škodovalo njihovu ugledu v zunanji svetu, obenem pa je imelo to neugodno posledico, da zunanja avtorska društva niso hotela izplačevati našim avtorjem taniem. S sprejemom Centralne zadruge v konfederaciji, je bil storjen važen korak v razvoju našega avtorskega prava in se je znatno dvignil ugled naših avtorjev v ino zemelju; sedaj imajo vsaj možnost sodelovanja v življenjskih vprašanjih avtorjev. Obenem pa je Central. zadr. jugosl. avtorjev, ki je v svojih vrstah že doslej zbrala odlično število naših najbolj prominentnih skladateljev, dokazala tudi na znotraj svojo delatnost. Ker more biti v konfederaciji zastopana vsaka država le z enim avtorskim društvom, je bilo s tem končno rešeno dolgoletno vprašanje, katero izmed obstoječih naših društev prihaja v poštev za sprejem; tako je dano Centralni zadrugi neopomembnejše priznanje in zadovoljenje. Željeti bi bilo, da bi sedaj prenehal včetni razkol med našimi avtorji in da bi vse vsi strnili v eno vrsto, k bi mogla doma in zunaj uspešno zastopati interese naših skladateljev.

Za dopisnega člana Akademije znanosti v Krakovu je bil imenovan naš ugledni rojak, vseuč. profesor v Krakovu g. dr. Vojeslav Molé.

Dr. Aleksander Bilimović, profesor nacionalne ekonomije na ljubljanski univerzi in avtor mnogih tehničnih razprav iz te stroke, je bil nedavno izvoljen za dopisnega člana Slovenskega instituta v Pragi.

Belokranjski zvezek »Fotoamaterja«. — Znani slovenski mesečnik »Fotoamater«, ki ga v redakciji prof. inž. Novaka izdaja B. Gregorič v Ljubljani, je ves junjski zvezek posvetil Beli Krajini. V lepo opremljenem zvezku je dolga vrsta motivov iz te ljubke pokrajine, na posebnih prilogah pa so štirje krasni, vprav umetniški posnetki takisto iz Bele Krajine. Mno tega najdeš v tej številki nadaljevanje prejšnjih člankov Regaljevo reportažo o Beli Krajini in vse polno zanimivega drobiža. »Fotoamater« se je dobro vpeljal in dostojno reprezentira naše fotografsko življenje.

Jezikovni tečajji v Krivoklatu. V mesecu juliju in avgustu bo praška jezikovna šola »Universalia« priredila v starinskem gradu Krivoklat tečajje iz češkega, francoskega, angleškega in nemškega jezika za jugoslovanske, poljske, češkoslovaške in francoske dijakke. Tečajji so združeni z raznimi izleti in z ogledom Prage. Izmed vseh udeležencev imajo jugoslovanski največje ugodnosti. Informacije daje »Universalia«, Praga. Spalena 26.

XI. mednarodni festival za sodobno glasbo je bil letos v Amsterdamu. Posebnost festivala je bila, da predsednik Dent tokrat v nemškem jeziku sploh ni govoril in da tudi noben član nove žirije ni Nemec iz rajha. Na novo je pristopila ruska sovjetska sekcija in je njen član Vladimir Vogel postal član glavne žirije kot zastopnik interesov sovjatskih sekcij. Jugoslo-

Iz Maribora

a— Opozorilo mestnega načelnika. V tem mesecu in še nadalje bodo v mestu in okolici izvrševali oficirji in vojaški topografi in triangulatorji geografskega inštituta na terenu triangulacijska in topografska dela. Ker so ta dela splošno kulturnega značaja in koristna, poziva mestno načelnstvo mesto in okolico prebivalstvo, naj ne ovira oficirjev in drugih uslužbencev pri opravljanju njihove službe, temveč jim v primeru potrebe pomaga po svojih močeh. Parv posebno pa se prebivalstvo opozarja, da ne kvarijo ali poškodujejo postavljenih piramid in znamenj, ker bo doleteni, ki bi bil zaloten, občutno kaznovan.

o— Nižji tečajni izpit na realni gimnaziji v Celju je bil od 10. do 16. t. m. za 4a razred pod predsedstvom razrednika profesorja g. Napotnika, za 4b in 4c razred pa pod predsedstvom direktorja g. Mravljaka. Iz 4a razreda se prijavilo 31 učenec in 1 privatistka, iz 4b razreda 29 učencev in 5 privatistov, iz 4c razreda 30 učencev in 1 privatist. Oproščenosti je bilo iz 4a razreda 10 učenec, iz 4b razreda 7 učencev, iz 4c razreda 3 učenec. Ustnemi izpiti so se vršili 13., 14. in 16. t. m. Izpit je napravilo iz 4a razreda 18 učenec in 1 privatistka, iz 4b razreda 19 učencev in 4 privatisti, iz 4c razreda 24 učencev in 1 privatist. Popravne izpite imajo iz 4a razreda 3 učenec, iz 4b razreda 3 učenec, iz 4c razreda 3 učenec. Med izpitom je odstopil 1 privatist.

a— Zveza mladih intelektualcev. Srša seja matičnega vodstva bo jutri v sredo ob 18. v društvenem lokalu. Za vse funkcije je udeležba nujna. Dostop imajo tudi vsi ostali člani. Članski zlet bo namesto zadnjem zaradi dežja odložen iz leta v nedeljo 25. t. m. k Sv. Duhu na Ostrem vrhu.

a— Neznano kam je izginil na Telovju zjutraj 68letni upokojelec železničar Lovrenc Stern, stanujoč v Frankopanovi ulici. Zadnje čase je bil Stern precej potrt in je žena v skrbeh za moža, ki je najbrže šel prostovoljno v smrt. Stern je visoke in močne postave in običen v temnosivi obleki. Kdor bi o njem kaj vedel, naj sporoči ženi ali pa mestni policiji.

a— Pes je ugriznil 11letno v Mezgarčih pri Ptuj. Stanujoč Solarko Angelo Irgoljčev v glavo tako hudo, da so jo morali prepeljati v mariborsko bolnišnico.

Posledice včerajšnjega neurja

Ljubljana, 19. junija. Seje danes je lahko presoditi, kako silovit je bil včerajšnji dopoldanski vihar. Vihar je vsega padlo 37,5 mm dežja. Deževiti je pričelo okoli 7.30 in je neprestano lilo do 15.15. Najhujši in najkatastrofalnejši naliv je bil od 11.45 do 12.30. Nad Ljubljano in okolico se je pojavil pravcati vrtnec, ki je lomil in rušil dreve in metal opremo s streh. Silno je treskalo. Strela je udarila na Ježici v poštno postlopie ter pokvarila telefonske in brzojavne naprave. Danes dopoldne je bila zveza z Ježico še prekinjena, popoldne pa je že funkcionirala.

Vihar je napravil največ škodo na sadnem in drugem drevju. Na Ježici v bližini gostilne Ramovs je podrl 2 stari lipi. Na Viču je podrl na občinskem trgu velik kostanj, ki je padel čez električni vod in ga potrgal. Strela je tudi na več krajih udarila v brzojavne in telefonske napeljavne. Telefonska zveza z Mariborom in Dunajem je bila zaradi silnega viharja pretrgana na raznih krajih.

Vihar je napravil znatno škodo po poljih, ker je poležal krompir in žita. Tudi mnogo cvetja po mestnih vrtovih je izruval. V silnem nalivu so vode rapidno narasle, zlasti Ljubljana z vsemi pritoki vred. Gradaščica, ki je regulirana, je privala v Ljubljano silne mase, ki so tako pritisnile na prvo zatvornico ob Trnovskem nasipu, da je skočila iz tira in se udala. Voda je nato drla naprej proti tromostju, kjer je odplavila provizorični jez po prvem obokom. Mestni delavci so danes zatvornico popravili. Ljubljana je še dopoldne močno narasla in je pri večvah narasla za 1.50 m. V zgornjem toku okoli Vrhnike, Bevk in Blatne Brezovice je Ljubljana poplavila do 300 ha plodne zemlje. Prebivalci so obupani. Komaj so si nekoliko opomogli od zadnje katastrofalne majniške povodni, posadili so nov krompir, nasadili nov fižol in koruzo, pa so nje v spet pod vodo. K sreči se je danes začela voda počasi odtekati v strugo. Kmetje so letos nasadili mnogo fižola, ker so računali, da bo jeseni velik izvoz našega fižola v Italijo. Pa jim je povdenj vse račune prekrizala. Majniška povodenj je napravila mnogo škodo. Poplavila je 673 ha rodovitnega polja. Škodo zadnje povodni v teh krajih cenijo na 500.000 Din.

Ljubljana tudi našim Barjanom ni prižanala. V Črni vasi je poplavila mnogo njiv in travnikov. Jutri se bo zglasila na magistratu posebna deputacija ter prosila g. župana, da vnovič intervenira pri vladi za podporo.

Tudi Sava je močno narasla. Pri črnuškem mostu za 1.20 m. Ker je nastopilo lepše vreme, je pa začela z upadati. Silen vrtnec je včeraj šel od kamniške strani proti jugozapadu. Veliki nalivi so bili tudi po Notranjskem.

Repertoarji

LJUBLJANSKO NARODNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Začetek ob 20.

Torek, 20.: Zaprtlo.

Sreda, 21.: Okelec, B.

Četrtek, 22.: Roksi, C in D (poletni abonma).

OPERA

Začetek ob 20.

Torek, 20.: Seviljski brivec. Gostovanje gospe Ade Sarileje. Izven.

Sreda, 21.: Jim in Jill. Sreda.

Četrtek, 22.: Marta. A.

Znamenita perka svetovnega slovesa, Ada Sari, katero pozna naše občinstvo že iz koncertne dvorane, gostuje drevi v Seviljskem brivcu v ulogi Rošine. Opozorjamo občinstvo, da je to gostovanje enkratno in si z ozirom na zanimanje, ki bi ga utegnilo vzbuditi, nabavi vstopnice že prej.

Gospodarstvo

Zahteve slovenskega trgovstva

Resolucije občnega zbora Zveze trgovskih združenj dravske banovine v Kamniku

Na 13. redni glavni skupščini Zveze trgovskih združenj, ki se je v nedeljo vršila v Kamniku (o poteku skupščine je poročalo že ponedeljkovo »Jutro«), so bile soglasno sprejete naslednje resolucije.

Sklicanje gospodarskega sveta

Trgovstvo dravske banovine je na XIII. redni letni skupščini Zveze trgovskih združenj razpravljalo o splošnem gospodarskem položaju in je ugotovilo, da je stanje gospodarskih stanov zelo neugodno. Razlogi tega neugodnega stanja so v dokajšnji meri posledica nerazumevanja gospodarskih težav in nezadostnega uvaževanja načel smotrene gospodarske politike. Trgovstvo ugotavlja, da je vsa naša gospodarska politika usmerjena v pravcu zaščite posameznih stanov, interesi narodnega gospodarstva kot celote pa so ob enostranskem usmerjenju gospodarski zakonodaji zapostavljeni.

Trgovina mora biti v okviru narodnega gospodarstva eden najvažnejših faktorjev, ker vpliva na razvoj kmetijstva, obrti in industrije. Trgovstvo opozarja na to, da v misli trgovine in zahteva, da se usmeri vse naše narodno gospodarsko delo v pravcu točno opredeljenega, za dobro let vnaprej določenega gospodarskega načrta.

Ta načrt naj objektivno zaščiti in pospešuje interese vseh narodnih delovnih slojev, brez priznavanja prednosti posameznemu stanu, na škodo drugih stanov. Skladno s to težnjo izraža trgovstvo dolgotrajno in enodušno zahtevo, da mora naša gospodarska zakonodaja sloneti na spoznanju med merodajnimi oblastmi in zainteresiranimi gospodarskimi skupinami. Slovensko trgovstvo, združeno v Zvezi trgovskih združenj, zahteva zaradi tega z vsem poudarkom takojšnje sklicanje gospodarskega sveta, ki naj našo gospodarsko politiko in našo gospodarsko zakonodajo spravi v sklad z gospodarskimi potrebami naroda.

Za enako davčno prakso

Skupščina slovenskega trgovstva je razpravljala o davčnih razmerah v banovini in je ugotovila naslednje:

Dravska banovina, ki je vedno dosledno vršila svoje davčne dolžnosti, preživlja v poslednjem času hud, vse gospodarstvo ugonablajoč davčni pritisk, ki je dosegel preteklo leto skrajne mere. Nezaodoljivo in ogroženje po krizi hudo prizadete trgovstva temelji dokaj v spoznanju, da to pretežno breme, ki ga prenaša dravska banovina, ni le posledica ostrejšega davčnega postopka, ki izvira iz upadanja državnih dohodkov na davčnih, marveč mnogo bolj posledica neenake davčne prakse, ki je izževala v državi milijarde dinarjev znašajoči davčni zaostanek, na katerem pa je udeležena dravska banovina le z majhnim odstotkom.

Trgovstvo sicer priznava, da je ob padcu državnih dohodkov na davčnih potrebna ostrejša davčna praksa, odločno pa protestira proti tako rigoroznemu davčnemu postopku v času, ko se bori trgovina z najrazličnejšimi plačilnimi težavami. — Energična zahteva vsega trgovstva je, da se pobirajo davki po vsej državi enako.

Glede na okolnost, da sedanja davčna politika ni v skladu z gospodarskimi prilikami, je enodušna zahteva trgovstva, da se čimprej izvede revizija zakona o neposrednih davkih, s katero naj se: a) pridobitna osnova zniža in ukine dopolnilni davek; b) zgradina trgovcev, ki ne napravijo letno preko 24.000 Din prometa, naj se ukine; c) določi naj se davčni minimum, ki naj ne bo obdavčen in ki je neobhodno potreben za preživljanje davkoplačevalca; d) da se davčni odbori sestavljajo po stanovskih organizacijah in ne po občinah.

Glede na skrajno težavno denarno stanje trgovstva v banovini, naj se takoj dovoli odplačilo davčnih zaostankov v daljših obrokih; Ukine naj se tudi prepoved izdaje izvoznih overenij v primerih, če izvoznik nima poravnanih vseh davkov, ker se s tem onemogoča izvoz in trgovanje z inozemstvom.

Po raznih vesteh se namerava izvršiti predpis pridobine za tekoče davčno leto po predpisih za leto 1932. Ker bi bilo to docela v nasprotju z razmerami, ki so se od preteklega leta še znatno poslabšale, naj odločnejše protestiramo proti vsaki taki nameri.

Novelizacija obrtnega zakona

Trgovstvo dravske banovine je razpravljalo o novem obrtnem zakonu in o nameravani novelizaciji zakona ter je sklenilo predložiti trgovskemu ministristvu naslednje želje in težnje:

1. Reviziji naj se podvrže § 19, odst. 1. zakona o obrti. Spremeniti je treba določbo, po katerih dovršeni štirje razredi meščanske, srednje ali njej enake strokovne šole nadomeščajo učni rok in eno leto zaposlitve.

2. Spremeni naj se določba § 19, t. 4. tako, da morejo imetniki rokodelskih obrti in obrti, za katere ni potreben dokaz o posebni izobrazbi, dobiti dovoljenje za izvrševanje trgovine le za ono trgovsko stroko, ki je rokodelski stroki, ki jo izvršujejo, sorodna.

3. Spremeni naj se § 19, t. 1. o učni dobi tako, da bo prilagodena določbi § 263. zakona.

4. Zakon o obrti ne predvideva pomožnih izkušenj trgovskega narajanja. V zakon naj se vnese določba, da se mora tudi vsak trgovski učenec podvržati pomožniški preizkušnji.

5. Izvedba socialnega zavarovanja trgovstva po § 384. (3.) naj se prilagodi določbam § 384. točka 2. in s tem olajša trgovstvu izvedbo prepotrebnega socialnega zavarovanja.

6. Z novelizacijo zakona o obrti naj se uvede obligatornost banovinskih zvez trgovskih združenj oziroma zvez po zborničnih področjih.

7. Izpopolni naj se § 182 (točka 1.) v toliko, da se vnesejo med predmete, s katerimi ni dovoljeno krošnjariji, manufaktura, modno blago, železnina in pisarniške potreščine.

8. Ministristvo za trgovino in industrijo naj izda čim prej k § 19.—4. pravilnik o kreditivni in o delokrogu banjarji in pravilnik k § 140. zakona, da se onemogoči različno tolmačenje obsega posameznih strok. V zakonu je treba uveljaviti tudi trgovino z mešanim blagom.

9. Ministristvo za trgovino in industrijo naj izda k § 152, t. 3. in § 154, t. 2. čim prej uredbi o nedeljskem odpiranju in zapiranju trgovin na deželi po predlogih, ki so jih trgovske organizacije že predložile.

Denarna kriza

Razpravljajoč o denarni in kreditni krizi je trgovstvo soglasno sklenilo pozvati kr. vlado, da nujno podvzame smotrene ukrepe za omiljenje gospodarske krize. Predvsem poudarja trgovstvo, da je skrajna in nujna potreba delovati na odstranitvi denarne in kreditne krize, ki ovira in onemogoča vsako gospodarsko delavnost in spravlja gospodarstvo v nevarnost. Zaradi nezaupanja, ki je nastalo v vrstah vlagateljev in velikega dviga hranilnih vlog ter zaradi zakonitih ukrepov, ki so dovedli do ustavitve plačevanja kmečkih dolgov, je postala večina denarnih zavodov imobilna. Nujno potrebna je zato sanacija denarnih zavodov in njih normalizacija.

Trgovstvo stavlja zlasti zahtevo, da se izdajo nova denarna sredstva, s katerimi naj se primerno likvidirajo kmečki dolgi in s katerimi naj se usposobijo denarni zavodi za zopetno kreditiranje gospodarstva. Izvedba te akcije naj se poveri Privilegirani agrarni banki. Za izboljšanje kreditnih prilik je nadalje neobhodno potrebno znižanje obrestne mere Narodne banke in denarnih zavodov, da se olajša gospodarstvu obrestno breme.

Konsumno združništvo

Razpravljajoč o konsumnem združništvu trgovstvo ostro protestira proti nepravilnemu poslovanju konsumnih združenj in proti različnim privilegijem, ki jih te združenja uživajo. Trgovstvo ugotavlja, da po menja poslovanje konsumnega združništva za našo trgovino krivično konkurenco, ki po svoji številčnosti in ugodnostih, ki jih uživa, izpodbija temelje trgovine.

V času, ko naša tarfina politika z vso ostrostjo posega v naše gospodarstvo in ko pod težo tarif in pristojbin upada promet v škodo državnih dohodkov, je povsem neupravičljivo, da uživajo zdruge poleg davčne oprostitve tudi še prevozne olajšave. S tem je prikrasjena država na dohodkih za visoke vsote, ki bi se mogle ob ukinitvi tega privilegija zadržati, nadomestiti pri splošnem znižanju prevoznih tarif.

Glede neupravičenega trgovanja združenj za nečlani in glede privilegijev, zahteva trgovstvo dravske banovine, da se kr. vlada, gg. narodni poslanci in senatorji zavamejo za občutno oškodovano trgovstvo in nujno pokrenejo: 1. da se prepove prodaja nečla-

nom in izvzame iz zakona o zadržah državnih nameščencev čl. 2, t. 1, odst. 3, ki določa, da smejo zdruge oddajati blago nečlanom, če je izvestnega blaga preveč v zalogi, oziroma da se izpopolni čl. 76 zakona o neposrednih davkih v tem smislu, da se vse zdruge, ki bi poslovale z nečlani, v vsakem primeru obdavčijo z družbenim davkom; 2. da se konsumno združništvo izloči iz združnega zakona in ukine vsi privilegiji, zlasti pa prevozne olajšave.

Prevozne tarife

Trgovstvo dravske banovine je razpravljalo o neugodnem gospodarskem položaju in je soglasno sklenilo predložiti pristojnim ministristvom, gg. senatorjem in narodnim poslancom naslednje zahteve:

Zakon o zaščiti kmetov naj se ukine, oziroma nujno pokrene, da se terjatje trgovcev in obrtnikov iz zaščite izvzamejo.

V pogledu naše tarfne politike ugotavlja trgovstvo, da ni v skladu s sedanjimi gospodarskimi razmerami in prekomerno obremenjuje režijo in cene. Naša tarfina politika naj ne bo usmerjena zgolj v fiskalno smer, stremeti mora tako v interesu državnih dohodkov za povečanje železniškega prometa, kakor v interesu gospodarstva za doseg konkurenčne sposobnosti nasproti inozemstvu.

Zato je nujno potrebno, da se izvede revizija prevoznih tarif v tem pravcu, da se: 1. znižajo prevozne tarife in prilagode sedanjemu gospodarskemu položaju; pri tem naj se uvažuje načelo smotrene tarfne politike, ki naj stremi za čim večjo eksploatacijo železnice; 2. da se uvede na progi Dravske, Mežiške in Savinjske doline paritetna tarifa; 3. da se uvede zopet reekspedicijska; 4. da se taksa, za dostavo vagonov ukine; 5. da se izvrši revizija pristojbin in znižajo zlasti najemnine za ležarske prostore.

Iz gospodarskih ozirov in posebno glede na izvoz iz Prekmurja je nujno potrebna otvoritev železniške proge Hodoš—Davidhaza—Kotormany, ki veže po najkrajši poti tranzitni promet iz Avstrije, Češkoslovaške, Nemčije, Poljske in Rusije. Za gospodarski razvoj velike važnosti je normaliziranje železniške proge Poljčane—Zreče. Prepotrebna je zgraditev železniške proge Kočevje—Sušak.

Trgovstvo odločno ugovarja snovanju novih državnih in samoupravnih podjetij in monopoliziranju posameznih predmetov, zlasti odločno zahteva ukinitve monopolizacije železnice, čigar uvedba je občutno prizadela trgovino in industrijo.

V pogledu monopolizacije soli ponavlja trgovstvo svojo dolgotrajno zahtevo po znižanju cen soli in v uvedbi lastnega mletja soli po maloprodajalcih.

Trgovstvo odločno protestira proti ostremu postopku, ki ga vrši inspekcija dela pri kontroli delovnega časa in zahteva, da se postopek inspekcije dela prilagodi sedanjim prilikam.

Novo rekordno nizko stanje obtoka bankovcev

Narodna banka je pravkar objavila svoj izkaz o stanju na dan 15. t. m., iz katerega je razvidno, da je naš obtok bankovcev v drugi četrtini junija ponovno nazadovol kar za 73.6 milijona Din na 4385.8 milijona Din. S tem je naš obtok bankovcev dosegel novo rekordno nizko stanje, kakršnega še niso zabeležili. Dosegel je bil najnižji obtok zabeležen 22. maja, ko je znašal 4421 milijonov.

Tudi lani je obtok v poletnih mesecih precej nazadovol, vendar je bil sredi junija še za 470 milijonov večji nego letos. Vzporedno so se dvignile obveznosti na pokaz, in sicer za 48.4 na 984.5 milijona Din. Obveznosti na pokaz po raznih računih, ki predstavljajo v glavnem neizvršena vplačila naših uvoznikov na klirinških računih, so dosegle že 688 milijonov Din. Če se bodo klirinški računi v naši državi na korist drugih držav še naprej dvigali, se bo moral obtok še nadalje krčiti, ker se ta dobroimelja brez polrabe računajo med obveznostmi na pokaz, za katere je potrebno zlato in devizno kritje.

Na aktivni strani se je podlaga v zlato in devizah zmanjšala za 2.2 na 1903.4 milijona Din, devize, ki se ne vtejejo v podlago pa so narasle za 2.1 na 39.6 milijona Din.

Znatno se je dvignil račun kovanege denarja v niklu in srebru, in sicer za 147.3 milijona Din na 366.9 milijona Din. Očividno je prišla iz kovnice nova pošiljka srebrnikov po 50 Din, ki bodo polagoma pu-

ščeni v promet. Protivrednost za ta iznos kovanih novcev je državi priznana na posebnem računu pod postavko »razna pasiva« (ki se je povečala za 156.3 na 401.6 milijona Din).

Eskontno menie je nadalje nazadovol za 6.6 na 1975.9 milijona Din, tako da je sedaj menični portfelj od najvišjega stanja pred koncem lanskega leta skrčen za okrog 230 milijonov Din.

Kritveno razmerje se je navzlic zmanjšanju podlage nekoliko zboljšalo in znaša sedaj kritje obtoka bankovcev in obveznosti na pokaz v zlato in devizah 35.44% (po zadnjem izkazu 35.31%), v samem zlatu pa 34.45% (33.29%). Stanje na dan 15. t. m. je bilo naslednje (v milijonih Din): v oklepajih razlike nasproti stanju od 8. t. m.; aktivna: podlaga 1903.4 (— 2.2), od tega v zlato 1796.8 (+ 0.3), v valutah 0.4 (—), v devizah 106.2 (— 2.8); devize, ki se ne vtejejo v podlago 39.6 (+ 2.1); kovani denar v blagajni 366.9 (+ 147.3); posojila na menice 1975.9 (— 6.6); lombard 325.3 (—); stari državni dolg 1814.1 (+ 0.2); začasní državni avans 600.0 (—); pasiva: obtok bankovcev 4385.8 (— 73.6); obveznosti na pokaz 984.5 (+ 48.4), od tega nasproti državi 4.9 (+ 0.7), po žirovni računih 291.3 (+ 27.6), po raznih računih 688.2 (+ 20.1); obveznosti z rokom 1235.6 (+ 0.3), razna pasiva 401.6 (+ 156.3).

Minimalna glavnica družb z o. z.

Stol sedmerice v Zagrebu je te dni potrdil važno razsodbo okrožnega sodišča v Mariboru glede minimalne glavnice družb z omejeno zavezo, ki je velikega pomena. Po že veljavnem avstrijskem zakonu o družbah z o. z., mora znašati osnovna glavnica take družbe najmanj 20.000 kron, kar bi znašalo sedaj 5000 Din. Dosegel se je ta predpis tolmačil tako, da zadostuje osnovna glavnica od 5000 Din za ustanovitev družbe z omejeno zavezo, kar je imelo za posledico, da so se vedno bolj množile družbe z o. z. z malenkostno glavnico (od komaj 5000 do 10.000 Din). Ustanavljanje družb s tako majhno glavnico gotovo ne ustreza potrebam našega gospodarskega življenja. Številno družb z o. z. je v dravski banovini zadnja leta baš zaradi tega tolmačenja starih avstrijskih predpisov zelo naraslo, kar je razvidno iz naslednjih podatkov o gibanju vpisov in izbrisov družb z o. z. v dravski banovini:

	vpisi	izbris
1926.	52	16
1927.	60	15
1928.	64	14
1929.	94	10
1930.	102	24
1931.	73	11

Skupaj je bilo v šestih letih od 1926. do 1931. v dravski banovini vpisanih nič manj kakor 445 družb z omejeno zavezo, izbranih pa je bilo 90 takih družb, tako da znaša v teh šestih letih prirostek 355 družb. Če bi imeli na razpolago še podatke o višini glavnice teh družb, bi videli, da gre večinoma za družbe z zelo majhno glavnico.

Ker se je dosedanje tolmačenje predpisov glede minimalne glavnice gotovo tudi zlorabljalo, se je okrožno sodišče v Mariboru postavilo na stališče, da je treba za končni predpis drugače tolmačiti. V konkretnem primeru je odklonilo vpis novoustanovljene družbe z o. z. z glavnico od 10.000 Din v trgovski register z motiva-

cijo, da tako majhna glavnica nasprotuje tendenci zakona. Pri svojetasni določitvi minimalne glavnice od 20.000 kron (sedaj bi to ustrezalo znesku preko 200.000 Din), je hotel zakonodajec pripustiti k vpisu le take družbe z o. z., ki imajo dovolj lastnega premoženja, kajli glavnica družb z o. z. tvori nekako kritje za upnike. Namen in smisel zakona pa se zaradi povojnih valutnih sprememb nista mogla spremeniti. Dolžnost sodnika je, tolmačiti določbe zakona glede višine osnovne glavnice tako, da pride namen zakona do veljave. Osnovna glavnica mora torej vsaj približno ustrežati takratni vrednosti od 20.000 kron.

To odločitev mariborskega okrožnega sodišča je potrdilo anelaškijsko sodišče v Ljubljani; pa tudi stol sedmerice v Zagrebu je ta sklep potrdil, in sicer z naslednjo utemeljitvijo: Glede razlage zakona določa § 6. splošnega državlanskega zakonika, da zakon ni mogoče dati nobege drugega smisla, kakor izhaja iz besedila in jasnega namena zakonodajalca. Okrožno sodišče je zakonsko določbo glede glavnice družb z o. z. pravilno uporabilo, če je gledalo na čas, ko je bil zakon o družbah z o. z. izdan, in glede na vrednost, ki ga je imela v takratni valuti vsota 20.000 kron, kakor tudi glede na pravno strukturo družb z o. z., prišlo do prepričanja, da osnovna glavnica od 10.000 Din ne ustreza oni vrednosti, ki jo ima v mislih zakon o družbah z o. z.

Pričakovati je, da bodo to tolmačenje osvojila tudi ostala sodišča v Sloveniji, s čemer bo v bodoče onemogočeno, da se osnuje družbe z o. z. z malenkostno glavnico.

Gospodarske vesti

Uzance za hmeljsko trgovino, ki so jih sestavili slovenski producenti in trgovci, je te dni, kakor nam poročajo iz Zala, sprejela Zbornica za TOI v Ljubljani v

Kako so postali
Vaši zobje tako
lepi? Oni izzivajo
poljub.

Ako so Vaši zobje zamenjani in ako je Vaš dihalni zopni, tedaj se varujte smejanja! Takoj si osvojite znanstveno postopanje, ki daje zobem sijajno belino: en centimeter KOLYNOSA na suhi ščetki, dvakrat na dan.

KOLYNOS odpravi madeže, osveteža usta, dela dihalno znojiv.

KOLYNOS
antiseptično sredstvo,
načistočnje sredstvo za znojno
zob. En centimeter zadostuje.

Kolynose pasta je najboljši ekonomična. Ena tuba traja deli ko dve drugi katerekoli paste.

svoj register uzane in tako priznala njihovo veljavnost. O tej važni zadevi bomo še poročali.

— Hmeljske cene v CSR. Pretekli teden so cene hmelja na žateškem hmeljskem trgu za malenkost popustile. Hmelj iz leta 1932 se je tisoval po 2150—2300 KKK za 50 kg (zadnji teden 2150—2300), hmelj iz leta 1931, pa po 850—950 KKK (zadnji teden 900—1050). Zaloga hmelja teh dveh letnikov so padle že na nekaj sto stocev.

Borze

19. junija

Na ljubljanski borzi je danes deviza Newyork v skladu z zunanjimi notacijami popustila, dočim je deviza London ostala nespremenjena. Berlin se je znova dvignil. Avstrijski šilingi so se trgovali v privatnem kliringu nespremenjeno po 8.85 (v Zagrebu po 8.82, v Beogradu po 8.8250 in 8.80). Grški boni so v Zagrebu popustili na 39 do 41 brez zaključka.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je vojna škoda nekoliko nazadovol na 195 den. (v Beogradu se je trgovala še po 198.50 in 198). Tudi 7 odst. investicijsko posojilo je popustilo in je bilo zaključeno po 41.50 in 43 (v Beogradu zaključek 43.50). Dolarski papirji so ostali čvrsti, tako v Zagrebu, kakor tudi v Beogradu.

Iz življenja in sveta

Čuda svetovne razstave

Velika doba napredka

v Chicagu

27. maja so v Chicagu otvorili veliko svetovno razstavo. O tem smo poročali, kakor tudi o velikih pripravah, ki so se vršile zanj. Vseeno bo zanimivo, če navedemo nekoliko podrobnejših podatkov o tej razstavi, ki so jo organizirali nalašč za to, da bi pokazala razvoj zadnjih sto let in napredek naše dobe.

Pripravljalna dela so trajala celih šest let, a navzlic temu niso utegnili dovršiti niti vseh oddelkov. Razstavno ozemlje obsega, kakor znano 300 ha, kar bi bila površina precej znatnega mesta, in leži v

njej je dvorana za 80.000 posetnikov, zgrajena pa je iz jekla in stekla. Američani pač ne gledajo na stroške in na razsežnosti, oz. gledajo na to, da je oboje čim večje. Med drugimi znamenitostmi je omeniti vsekakor posnetek slavnega zlatega svetišča v glavnem mestu bivše kitajske province Džehola, posnetek nekega svetišča Majev iz Mehike, posnetek velikega prekomornika v naravni velikosti, ogromne dvorane ameriških avtomobilskih tvrdit. Naravno, da se odlikujejo tudi palače in oddelki inostranih razstavljalcev po

Železnica

skozi Saharo

V francoski zbornici je poslanec Brunet stavil predlog, naj bi vlada pričela v bližnjem času priprave za gradnjo železniške proge skozi Saharo.

Stroški bi znašali okrog 3 milijarde frankov, pri čemer bi šlo nekaj nad polovico za gradbeni material, ostalo pa za plačo armadi delavstva, ki bi štela 35.000 mož.

Proga bi merila v dolžino 3200 km od Nigra do sredozemske obale in prevozní stroški so preračunani na tej progi na 90 frankov za ton. Če bi železnica prevozila letno samo 300.000 ton blaga po 100 frankov za ton, bi se podjetje rentiralo. Z Brunetovim predlogom soglašajo že kakšnih 225 poslancev.

Francoski politik na smrtni postelji

Philippe Berthelot,

Briandov najzvestejši sodelavec in vse do lani glavni tajnik v vnanjem ministrstvu, je nevarno obolen. Zdravniki so izgubili upanje v njegovo rešitev.

Pri isihiasu sledi na kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, popijte zjutraj na tešče, brez muke izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja. Zdravniki strokovnjaki pripominjajo, da učinkuje »Franz Josefova« voda sigurno in uspešno tudi pri kongestijah proti jetrom in danki in pri krčnih žilah, hemoroidih, obolenih prostati in mehurnem katarju. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Usoda voditeljev Lužiških Srbov

Kakor poroča Družba prijateljev Lužice v Pragi, so nemške oblasti izpustile v Budimnu zaprte voditelje Lužiških Srbov, ki so jih bile obtožile veleizdajstva in drugih grehov. V zaporu je ostal še znani slikar in vodja bivšega Lužiškega Sokola Martin Nowak.

Te izpustitve so najboljši dokaz, da nemške oblasti voditeljem nesrečnega naroda niso mogle podtakniti nobenega greha in da je šlo pri vsej stvari za navadno podlo in figursko samopasnost hitlerjevskega pernacionalizma, ki je že dovoljkrat pokazal, da zna nastopiti z vso »korajžostjo« edino proti — šibkejšim.

Rudniška bolezen

V uranovih rudnikih v Jachimovu in drugod, kjer pridelujejo radij, so se v zadnjih časih vršila raziskovanja, da bi ugotovili vzroke »rudniške bolezni«, ki se lotiva v takšnih podjetjih zaposlenih delavcev in nameščencev.

Dognali so, da je to bolezen pripisovati samo stalnemu vdihavanju radioaktivnega zraka in vplivu emanacij, ki povzročajo degeneracije v protoplazmi raznih organov, zlasti pljuč in krvnih teles. Učinke teh radiacij lahko izenači regeneracija krvi v prostem času in gre samo za pravo razmerje med časom kvarnega vpliva in časom regeneracijske možnosti, ki je odvisna seveda od okolice, v kateri se more regeneracija izvršiti.

Rojstni dan švedskega kralja

Svedski kralj Gustav V. je praznoval na gradu Tullgaru svoj 75. rojstni dan. (Okoli mize od desne proti levi): danski kralj Kristjan, njegova soproga, jublanti, princesa Margareta in danski princ Aksel

Nova španska vlada

Najnovejši člani novega španskega kabineta (od leve proti desni): trgovinski minister Franchi Roca, finančni minister Vinales, ministrski predsednik in vojni minister Azana, naučni minister Barnes in mornarski minister Louis Company. — Zdi se, da tudi novo sestavljena vlada ne bo mogla rešiti perečih vprašanj brezposelnosti in sprave s cerkvijo

Nov napredek zdravniške vede

Solna raztopina proti boleznim ožilja

Na zadnji seji Dunajske zdravniške družbe je poročal docent dr. Demel o posrečenih poskusih za zdravljenje arteriosklerotičnih in drugih obolenj žilja s solno raztopino, ki vsebuje jod, n. pr. z abrodilom in uroselektanom. Te raztopine so uporabljali prej za povzročanje senčnih slik perifernega arterijskega žilja pod Roentgenovimi žarki. Po navadnih injekcijah so se pokazala na plošči vsa defektna mesta v žilju, prekinitve, oteklina, zamašenosti itd.

Operater je potem na podlagi teh slik lahko izvršil potrebne operacije. Toda

kmalu se je pokazalo, da operacije niso v večini primerov niti potrebne, posebno pa ne amputacije celih udov, ker ima raztopina sama to lastnost, da ozdravi obolenja mesta, in sicer ne samo trenutno, temveč za trajno. Po mnogih poskusih so ugotovili, da zadostujejo injekcije 40 do 100 kub. centimetrov, oboleni ud, ki je bil prej mrzel, postane spet topel, bolečine izginejo in oteklina tudi kmalu izgine.

Tehnika tega zdravljenja je zelo preprosta, a kar je najvažnejše, je to, da prihrani pacientu prej tolikokrat nujno potrebne amputacije celih okončin.

Za neodvisnost avstrijske republike

Zvezni kancelar Dollfuss, ki je dosegel na svojem potovanju po zapadnih prestolnicah velike uspehe v borbi za nezavisnost Avstrije, ki bi jo Hitler rad spremenil v obsejno nemško provinco

Najmanjša knjiga

Ki ne prekaša po velikosti normalne poštne znamke, bo po vsej priliki knjižica, ki jo je razstavil neki turinski knjižničar in nosi impozantno dolgi naslov: »Pisma Galileje Kristini de Lorraine«.

Le malo ljudi je imelo doslej priliko, da vidi to mikroskopično delce in ga vzame v svoje roke. Dal ga je natisniti neki knjižničar v Padovi, in sicer s črkami, ki jih je že l. 1850. vili znani Antonio Farina in jih porabil tudi za doslej najmanjšo popolno izdajo Dantejeve »Božanske komedije«.

Po sedmih letih našla grob svojega moža

Na nekem pokopališču pri Moskvi je našla Američanka Selly Keene po sedmih letih iskanja grob svojega moža Williama Keena, ki se je boril leta 1918. na francosko-nemški fronti in je potem izginil.

Pred sedmimi leti se je njegova žena odpravila na pot, da poišče vsaj njegov grob in cela vrsta »vidcev«, med njimi znani Hanussen, je zasužila na nje račun velike vsote, a povsem po krivici, ker so vsi »gledalci« napačni. Razumljivo je, da je ga Keenova iskala grob pred vsem v ozemlju francosko-nemške fronte. Tudi pred dvema letoma ji je neki angleški stotnik povedal, da mora oditi v Rusijo, in sicer bo našla grob nekje v bližini Moskve. Navzlic temu, da je bila videti ta napoved zelo neverjetna, je Američanka odšla v Rusijo in sedaj se ji je res posrečilo, da je odkrila dolgo iskani grob.

Kako je prišel William Keene sem, je še neugotovljeno. Pred 15 leti so ga našli na deželni cesti mrtvega, in sicer v civilni obleki. Mogoče je l. 1918. zašel v nemško ujetništvo, a je iz Nemčije ubežal na še neznan način v Rusijo, kjer ga je doletela smrt.

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Umrljivost na Češkoslovaškem

Na Češkoslovaškem je lansko leto umrlo 31.000 ljudi manj nego predlansko leto, število umrljivosti je v tem času od 17.8 promilov padlo na 14 promilov, kar gre za beležiti kot odlični uspeh medicinskega in socialnega dela v bratski državi.

Med glavne vzroke, ki karakterizirajo umrljivost v njej, je šteti v prvi vrsti boleznih dihal, ki so l. 1932. zahtevale 25 odst. vseh smrti (tuberkuloza med njimi 9,3 odst.), dalje srčne bolezni s 11,5 odst., živčne in podobne bolezni z 10 odst. ter rak z 8,7 odst. Rak je ta čas najhujša šiba božja, in sicer ne toliko samo zaradi svojega visokega odstotka, kolikor zaradi tega, ker njegovo uničevalno delo stalno narašča. Medtem ko je statistika l. 1921. beležila 13.000 smrtnih primerov zaradi raka, jih je lansko leto že 16.000 navzlic vsem naporom moderne medicine, da bi ga premagala.

Večji uspeh ima boj proti jetiki, vsaj kar se tiče njenega nazadovanja. L. 1921. je umrlo v republiki 28.000 oseb zaradi jetike, lansko leto pa samo še 22.000. Statistiki vedo povedati, da je v vsej državi okrog 220.000 ugotovljenih oseb, ki se morajo zaradi te bolezni zdraviti, kar daje podlago za cenitev, da je resničnih primerov za jetiko bolnih ljudi vsaj 516.000. To število pa bo bržkone še precej cenjeno.

Svetovni letalec se je izgubil

James Mattern, ameriški pilot, ki je s svojim poletom okoli sveta vzbudil pozornost vseh civilizirancev, je po zadnjem startu v Sibiriji na poti na Aljasko izginil brez sledu

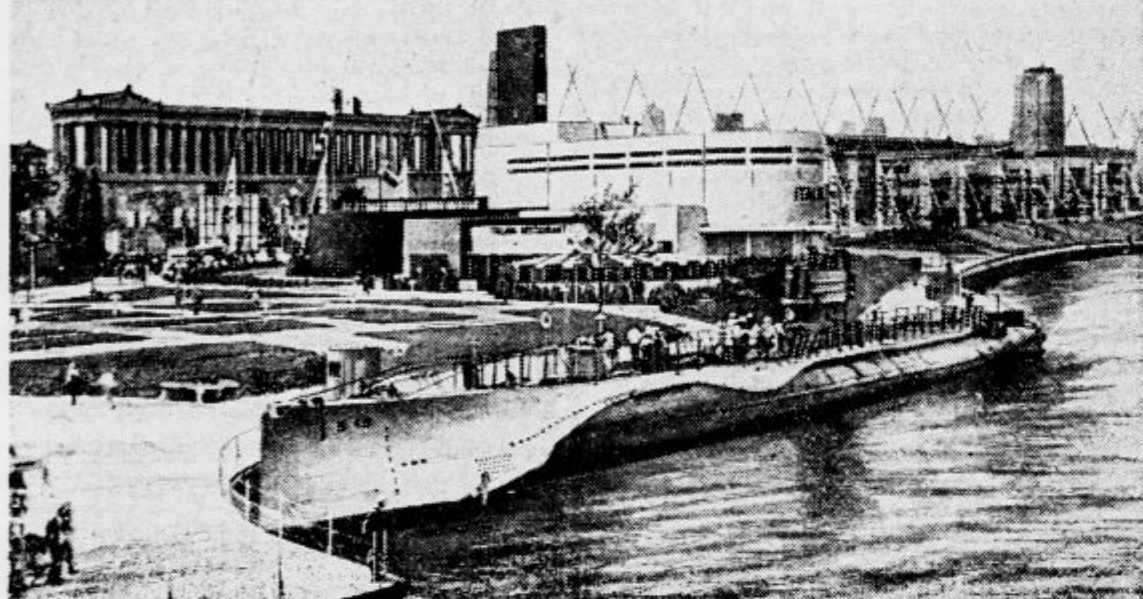
ANEKDOTA

Mark Twain ni znal klavirja, vendar je v neki družbi pripovedoval, da je nekdo spremljal svojega očeta na tem glasbilu. Na začudene poglede prisotnih ljudi je me-nil: »Naša hiša je stala na bregu Missisipija. Nekdo, ko sem bil še majhen, je reka prestopila bregove in preplavila tudi našo hišo. Oče in jaz sva splezala pod streho. Tam je moj oče vzel neko posteljo in se na njej spustil v valove. Jaz pa sem ga spremljal na klavirju, ki sem ga našel tam gori.«

VSAK DAN ENA

Služkinja: »Gospod prosí, da mu oprostite, ker je moral domo!«
Obiskovalec: »Dobro. Recite mu, naj mi oprostí tudi on, ker me ni bilo!«
(»Nebelspalter«)

Ameriška podmornica »S-19«, zasidrana ob »Palači znanosti« na čičaški razstavi

bližini čičaškega centra, v krasni legi ob Michiganem jezeru. Na tem kraju se je okrog trdnjave Dearborn, ki so jo na razstavi zgradili v faksimilu, dvignilo prvo naselje današnjega Chicaga, ki je štelo pred točno sto leti 70 prebivalcev. Štiri leta pozneje se je to število dvignilo na več nego 4000 duš, 1850. na 30.000, 1880. na pol milijona, danes pa šteje Chicago svoje 3.200.000 prebivalcev in je četrto največje mesto na svetu.

Upravno posloppje v velikem razstavnem parku so zgradili iz stekla in betona, srednji trakt mu je bel, stranska sta pa temnomodra. »Palača elektrike«, ki vzbuja največje zanimanje, je stala sama poldrug milijon dolarjev. Kupola »palače železnice« je večja nego kupola na cerkvi sv. Petra v Rimu, palača znanosti meri v dolžino več nego 200 m, v širino več nego 120 m. V

mnogih senzacijah, dasi razstavnikov iz inozemstva zaradi kritičnega gospodarskega položaja ni toliko, kolikor so jih prvotno pričakovali. Med inozemskimi čudeži zbujajo največje zanimanje veliki, 78 karatov težki diamant Nashak, ki ga hranijo v težkem safetu v omari iz nezlomljivega stekla pod strogim nadzorstvom četvorice z revolverji, karabinkami in plinom za soljenje oboroženih mož. Omara je zgrajena tako, da se ob najmanjšem dotiku zaprejo preko nje težka jeklena vrata. Ta previdnost ni odveč, saj velja diamant najmanj pol milijona dolarjev. V istem oddelku je videti poleg kafske vasi tudi delavnico za brušenje demantov in celo kopijo demantnega rudnika, za katerega so iz Južne Afrike poslali na razstavo 15.000 ton originalne »modre zemlje«, v kateri je kakšnih 3000 večjih in manjših demantov.

Glavna cesta na čičaški svetovni razstavi

NAREDITE SI SAMI KOPALNE OBLEKE

iz posebne volne. Kroji brezplačno.

TONI JAGER, Ljubljana, Dvorni trg 1.

Angleške statistike

Angleški statistiki zbirajo prav radi številčno gradivo o pojavih, ki se ne tičejo samo suhoparnih gospodarskih problemov, temveč tudi zgolj človeških zadev.

Tako so izračunali, da število porok v Veliki Britaniji narašča in da stopi vsake tri minute nov parček pred poročnega uradnika. Na dan pa se loči dvajset parov, kar ni malo. Nadalje nam pove statistika, da se na Angleškem vsako minuto rodijo trije otroci. V istem času izdelajo 160 parov novih čevljev in 20 dežnikov, porabi 7 odstotkov slaščic, pokadijo 30 tisoč cigaret in požgejo 48.000 vžgalice.

Na uro ostavi 25 novih avtomobilov svojo tovarno in 6 knjig tiskarski stroj. Na dan zaužije 40 milijonov Angležev 12 milijonov ječ, pol milijona glav živine in 25 milijonov čaš piva. Na teden porabi Anglež povprečno pol funta mila, ob nedeljah obišče cerkve poldrug milijon ljudi, 1.800.000 pa jih gre v kino. Golf igra 350 tisoč Angležev, poldrug milijon se vozi na izlete z avtomobilom, 400.000 jih igra tenis.

Mnogi ne vedo...

da so zgradili Rimljani za 80.000 km dobrih cest;
da so majhne žarnice s tako tankimi nitkami, da te opaziš s prostim očesom šele, ko zagorijo;
da prevažajo in hranijo v Indiji mleko v zmrznjeni obliki;
da žanjejo vsak mesec v kakšnem koncu sveta pšenico;
da obstoji v Melbournu (Avstralija) »Družba za snubitev mož za ženske z enim samim otrokom.«

Javni telovadni nastop naraščaja in vojske

Ljubljana, 19. junija.

Ker je nedeljski javni nastop naraščaja in vojske preprečilo neurje in trajno deževje, sta načelstvo saveza SKJ in zletni odbor sklenila, da se vrši jutri, v sredo ob 18. uri javni telovadni nastop sokolske mladine in vojske.

Pri javni telovadbi nastopijo starejša deca, moški in ženski naraščaj, českoslovaški naraščaj, planinski polk in koledarski bataljon iz Ljubljane. Poleg naraščaja ljubljanske sokolske župe nastopijo tudi naraščaj bližnjih sokolskih žup, Bratski českoslovaški naraščaj se povrne iz izleta na Gorenjskem v Ljubljano in bo nastopil z vajami, namenjenimi za nedeljski nastop. Enako bosta nastopila naš planinski polk iz Ljubljane in Skofje Loke ter koledarski bataljon.

Deca in naraščaj morata biti v sredo ob 16. zbrana v svojih garderobah na vselejmu. Pričetek javne telovadbe bo ob 18.

Vabimo vse občinstvo, da polnoštevilno pohiti v sredo na telovadišče ter tako pokaže naši mladini svoje priznanje.

Sporod javne telovadbe:

1. Starejša moš, deca: proste vaje, 2. starejša žen. deca: proste vaje, 3. moški naraščaj: proste vaje, 4. ženski naraščaj: proste vaje, 5. českoslovaški moški naraščaj: proste vaje, 6. českoslovaški ženski naraščaj: proste vaje, 7. planinski polk: Planinske slike, 8. koledarski bataljon.

Rediteljski odsek poziva vse brate reditelje, da morajo biti jutri točno ob 15.30 zbrani pred glavno tribuno, da se razdeli služba zaradi javnega nastopa. Prosimo točnosti. Predsednik.

Vse brate blaginje, ki so bili določeni za nedeljski javni nastop, bratsko prosimo, da pridejo jutri ob 16. na zletišče, kjer bodo vršili blaginjsko službo, kakor so bili določeni za preteklo nedeljo.

Posnemajte. Ker je nedeljski nastop preprečil nastop naraščaja in deca, je daroval zletnemu odboru kot odškodnino brat Miroslov Zupan, stavebnik v Ljubljani, 500 dinarjev. Bratu Zupanu za ta velikodušen dar iskrena in bratska zahvala.

Načelnstvo sokolske župe Ljubljana pozivlja vsa društva in čete izven ljubljanske okolice, da skušajo pripeljati k javnemu nastopu 21. t. m. svoj naraščaj in po možnosti tudi deca (starejši). Vsa navodila glede prihoda in nastopa bodo objavljena v dnevnem časopisu.

Vse članstvo ljubljanskih in okoliških sokolskih društev pozivamo, da se udeležijo jutrišnjega javnega nastopa deca, naraščaja in vojske v slavnostnih krojih. — Zupna uprava.

Predprijava vstopnic za javni nastop v sredo 21. t. m. bo v Ljubljanski kreditni banki ter 1 uro pred pričetkom javne telovadbe pri blaginjah na zletišču.

Vse ljubljanske občine in trgovce vabimo, da bi svojim nameščencem, ki sodelujejo pri javni telovadbi in v posameznih oddelkih, dali prost 2 uri, t. j. ob 16. ure dalje.

Sokol v Velenju priredi telovadni nastop v nedeljo 25. t. m. ob pol 15. na letnem telovadišču. Sodelovala bo iz prijaznosti polnoštevilna rudarska godba. Bliznja društva vabljena!

S P O R T

Českoslovaški amaterski prvak v Ljubljani

Poročali smo že, da bo konec junija imela Ilirija v gostih amaterskega prvaka Českoslovaške AFK Kolín. Čehi bodo gostovali v Ljubljani za oba praznika 28. in 29. t. m., obakrat v nočni tekmi. Prvi dan bodo igrali z Ilirijo, za drugi dan pa je Ilirija pripravila senzacijo. Povabila je v Ljubljano državnega prvaka Concordio, ki bo nastopil drugi dan proti Kolínu. Ta tekma bo nedvomno zelo zanimiva, ker se bosta srečala državna prvaka obeh prijateljskih držav.

Kolín je v Jugoslaviji že gostoval 1. 1920. Takrat je igral 3 tekme v Zagrebu in je porazil Hasko in Concordio z 2:1, Gradjanskemu, ki je bil tačas na višku, pa je podlegel z 0:1. Gostje nastopijo v najmočnejši postavi. O jakosti moštva najbolj pričajo dejstva, da v letošnjem prvenstvu niso izgubili niti ene tekme.

Propagandni lahkotletski dvomatch Ilirija: Atena

Po dolgem presledku smo imeli pred dnevi v Ljubljani zopet ženski lahkotletski miting. V svrhu oživljenja skoro že zapadle ženske lahke atletike sta priredila Ilirija in Atena interni dvomatch, ki je bil zgolj propagandnega značaja. Na startu se je pojavilo 20 atletin obeh klubov, ki so postavile, čeprav skoro brez treninga, povsem zadovoljive rezultate, in sicer:

Tek 60 m: (Startalo 11 atletinj.) 1. Omanova (I.) 8.7, 2. Marta (I.), 3. Bernik (A.). V predteku je dosegla Marta (I.) čas 8.5.

Tek 200 m: (7 tekmovalk.) 1. Boža (A.) 30.2, 2. Vida, 3. Omanova (obe I.). Tek 800 m: (3 tekmovalke.) 1. Slaparjeva 2.47.1, 2. Marinka (obe I.).

Stafeta 4x60 m (4 stafete): 1. Ilirija I. (Marta, Vida, Doberlet, Omanova) 35, 2. Atena I. (Pina, Just, Bernik, Boža), 3. Ilirija II. (Joža, Darinka, Milica, Slaparjeva).

Krogla 4 kg (7 tekmovalk): 1. Bernik (A.) 10.16, 2. Darinka, 3. Milica (obe I.). Disk 1 kg (11 tekmovalk): 1. Boža (A.) 27.15, 2. Milica (I.), 3. Kaiser (A.).

Kopje 600 gr: 1. Bernik 24.60, 2. Pina, 3. Boža (vse A.).

Skok v višino z zaletom (7 tekmovalk): 1. Marta (I.) 135 cm, 2. Pina (A.), 3. Milica (I.).

Skok v daljavo z zaletom (9 tekmovalk): 1. Marta (I.) 4.43, 2. Boža, 3. Bernik (obe A.).

Ilirija je dosegla 50 točk, Atena pa 39. Upamo, da je s to prireditvijo led prebit in da bo naša ženska lahka atletika, ki je bila pred leti že na odlični višini, zopet oživila. Dobra materiala je dovolj, le malo volje in energije je treba, pa uspehi ne bodo izostali.

Službene objave LHP

(Seja u. o. dne 14. junija 1933)

Potrjuje se za podsavezna sodnika žitnik Ludvik in Jurman Franc, ki sta dne 16. junija položila sodniški izpit. Klubi se pozivajo, da brez odlašanja poravnajo članarino za 1. 1933 v znesku Din 100. Verificira se prvenstvena tekma Bratstvo: Korotan z rezultatom 6:0 p. f. S to tekmo je podsavezno prvenstvo 1932-33 končano.

Prvenstvena tabela izgleda takole:

Ilirija	12	10	1	92:13	21
Atena	12	10	1	76:14	21
Celje	12	7	5	42:28	14
Ptuj	12	6	6	38:48	12
Č. S. K.	12	5	7	36:49	10
Bratstvo	12	3	9	18:78	6
Korotan	12	0	12	0:72	0

Hazenska proti table-tenis sekciji. Zanimiva hazenska igra med gornjima sekcijama SK Ilirije, katere je v nedeljo zaradi silnega naliva odpadla, se vrši danes ob 18.30. Za tekmo vlada med klubskim aktivnim članstvom veliko zanimanje, osobito zato, ker bo hazenska sekcija izzva-

la na junaški mejdan tudi ostale sekcije, pa se hočejo pri današnji tekmi prirediti, kakšne izgleda imajo proti pogumnim hazenašcam. Tekmo bo vodil nevtralni sodnik, član nogometne sekcije Luce.

Se nekaj nogometnih tekem. Hermes komb: SK Amater 6:1 (1:0). V nedeljo se je odigrala v Trbovljah na igrišču Amaterja prijateljska tekma med imenovanimi. Hermes je nastopil samo z 10 igračmi, ter kljub temu zaslužen zmagal. Edini gol za Amaterje je padel iz enajstmetrovke. Sodil g. Božič dobro. Dopolodne sta igrala na igrišču Trbovlja SK Olimp (Celje): SK Dobrna z rezultatom 4:1 (2:1). V Kranju je Korotan porazil z juniorji in rezervami kombinirano moštvo ljubljanskega Hermesa z 8:0 (4:0). — V Poljčanah je Slavija iz Maribora igrala neodločeno 3:3 (3:2).

SK Celje: SK Atletiki. V nedeljo 25. t. m. ob 17. bo na igrišču pri »Skalni kletki« v Celju prvenstvena nogometna tekma med SK Celjem in celjskimi Atletiki. Ta tekma je bila odredjena, ker je LNP razveljavil jesensko prvenstveno tekmo med obema kluboma.

Gusar v Berlinu. V nedeljo je splitski Gusar startal na veliki nemški regati v Berlinu s svojim osmercem ter se plasiral na tretjem mestu. Zmagal je berlinski veslaški klub.

Koturaški savez kraljevine Jugoslavije, podsavez Ljubljana objavlja naslednje terminje dirk v podsavezu včlanjenih društev: 25. junija medklubske cestne dirke »Zarje« Zg. Kašelj, v juliju: 2. medklubske dirkališčne dirke ZSK Hermes koles. sekcija, Ljubljana, na lastnem dirkališču, 9. medklubske cestne dirke Triglav, Zdobrava - Sneberje, 23. medklubske cestne dirke Ljubljance, Dobrunje, 30. medklubske cestne dirke ASK Primorje koles. sekcija, 13. avgusta medklubske dirkališčne dirke Save, Ljubljana, na dirkališču ZSK Hermesa, 27. avgusta medklubske cestne dirke Sore, št. Vid, 3. septembra medklubske cestne dirke Ljubljance, Dobrunje, združene z celodnevним izletom v Novo mesto, kjer je cilj, 8. septembra medklubske dirkališčne dirke ASK Primorja, koles. sekcija na dirkališču ZSK Hermesa, 1. oktobra medklubske cestne dirke podsaveza, Ljubljana. — Istočasno se naznanja, da je podsavezni izlet, ki bi se vršil dne 25. junija (št. Vid - Tacen - Smlednik - Kranj - Medvode - Ljubljana) za nedoločen čas preložen.

Jug. akademika smučarska organizacija. Seja pripravljalnega odbora bo v sredo ob 11. v posvetovalnici JNAD Jadrana. Vsi odborniki sigurno!

ASK Primorje (tajništvo). Drévi ob 20.30 seja eksekutivni pri Slamiču. Načelniki sekcij naj prinesejo s seboj seznam sekcijških članov v svrhu izpopolnitve imenika članov.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 17. naprejš obvezen trening za drugo skupino.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Danes ob 18.30 tekma proti table-tenis sekciji. V garderobi morajo biti vse tiste igralke, ki so bile klicane za nedeljo. Vse, ki so proste, morajo biti na igrišču ob 17. zaradi lahkotletskega treninga.

Plavalna sekcija SK Ilirije. Važna seja načelstva danes ob 18.30 v klubski sobi kavarnе Evrope.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Danes ob 20. seja odbora nogometne sekcije pri Beliču. Pozivajo se na trening ob 18. Oblak, Klančnik, Ferjan, Kretič, Košenina, Glavič, Erlih, Zore, Kos, skrajnar, Primar, Karž, Mikluš, Brodnik, Serbec, Močnik, Lorbek, Škerjanc.

SK Svoboda, Vič. Danes točno ob 20. izredno važna seja odbora v Delavski zbornici. Vsi odborniki sigurno!

VSAK NAROCNIK »JUTRA« je zavarovan za 10.000 dinarjev!

Iz življenja na deželi

Iz Kranja

r. Iz krožka prijateljev Francije. Na obnem zboru Krožka prijateljev Francije v Kranju v petek je bil izvoljen soglasno spet stari odbor s predsednikom prof. N. Kuretom na čelu, samo mesta odstopivših članov odbora so se izpopolnila. Krožek vabi prijatelje francoskega naroda in francoske kulture iz Kranja in okolice, ki še niso člani, da pristopijo k krožku v obilnem številu. Tako bo še lažje vršiti svoje doslej tako uspešno delo, ki je strogo kulturno in se skrbno izogiba vsakega političnega vpliva.

r. Zveza mladih intelektualcev v Kranju. Tudi v Kranju se pripravljajo ustanovitve krožka Zveze mladih intelektualcev, ki se je ustanovila kot intelektualna stanovska organizacija za Jngoslavijo s sedežem v Mariboru. Zveza mladih intelektualcev ima namen nuditi svojim članom stanovskodelovno zaščito in zlasti zastopati težnje onih, ki so po nujnosti časovnih razmer zasli v položaj brezposelnosti. Matično vošstvo zveze v Mariboru je poverilo organizacijo krožka v Kranju profesorju g. Kuretu, Kokrško predmestje 128, na katerega naj se obrnejo vsi interesi.

r. Podmladek Rdečega križa II. c razreda realne gimnazije v Kranju bo uprizaril v sredo 21. t. m. ob 20.30 za odrasle in v četrtek 22. t. m. ob 16. za otroke mladinsko igro v 3 dejanjih s petjem in plesom »Gozdica — mlada čarovnica«. Stari in prijatelji mladine, pridite, da boste videli, kaj premorejo naši najmlajši!

Iz Zagorja

r. Javni nastop gojencev Glasbenega društva v Zagorju se je vršil na Telovu. Nastopil je pod vodstvom učitelja g. Koprive mladinski zbor z 10 točkami. Ta zbor, ki je bil pred petimi leti sestavljen v Zagorju, je dal povod nastanku trboveljskih slavkov. Velike pozornosti sta bili deležni dve mali igralni na klavirju. Tudi goslarji I. in II. oddelke sta pokazala napredek. Prav posebno je ugajalo občinstvu izvajanje otroškega orkestra. Gojencev državnega konservatorija g. Rus je sodeloval z dvema točkama s spremljevanjem klavirja in dosegel veliko odobravanje občinstva. Nastopila sta z dvema točkama učiteljica gđe. Kneislova in učitelj g. Dovgan. Na klavirju je vse mojstrsko spremljal učitelj g. Kulot. Obisk je bil sreden. Vsa prireditelje je zadovoljila obiskovalce in je želja vseh, da kmalu spet nudijo občinstvu kaj novega.

Iz Hrastnika

h. Vpisovanje novincev na obeh narodnih šolah se bo vršilo v četrtek 22. t. m. ob 8. do 12. in od 14. do 17. Stari naj pripeljejo novince v šolo in prinesejo krstne izpiske.

Iz Ptuja

j. Zgradba novih studencev v javni bolnici. Glede na pomanjkanje vode v javni bolnišnici in hiralnici se gradi ta zdaj dva nova vodnjaka, eden za bolnišnico in eden za hiralnico. Stare vodnjake bodo zasuili.

j. Popis živine, vozil in koles za mesto Ptuj bo 21. t. m. (ne 20. t. m.) pred mestno klavnico (ne na sejmišču). Dovoiz iz Frankopanske ulice ali pa po cesti skozi park.

j. Kino bo predvajal v sredo ob pol 21. in v četrtek ob pol 19. in pol 21. opereto »Halo, Baby« z Marto Eggerthovo, Hermanom Thimigom in Ernestom Verebesom. Dodatek Jugo-kulturni film.

★ BLED. Zvočni kino Bled bo predvajal v sredo in četrtek obakrat ob pol 21. veleopereto »V dvoje je lepše« z Magdo Schneiderjevo in Ernestom Verebesom. Novi Foxov žurnal.

DOLNJA LENDAVA. Doživeli smo velik dogodek. Sokolski orkester, kateremu so prerokovali skorajšnji konec, je nastopil z izbranim sopredom na 2. koncertu pod vodstvom dirigenta br. Ljubica Frica. Koncert je uspel brez pretiravanja sijajno od prve do zadnje točke. Cast gg. Frajerju, Bačiču mlajšemu in posebno gg. Fabianjevi, ki je prejela krasič soplek za svoje virtuozno spremljanje. Cast in hvala pa tudi našemu dirigentu in vsem članom orkestra, br. starosti in br. Gorisku, ki je poirtvovalno pripomogel, da se je uredila ideja lastnega orkestra. Ako naših prirediteljev ne obiskujejo Madžari, razumemo, toda da se celo »naši ljudje« ne briga o zanje, je vse obsojedno vredno. Obisk koncerta, ki je bil res dogodek, je bil tako majhen, da se lahko zgrajamo! Z dejanjem, ne z besedami!

KOČEVJE. Državna realna gimnazija v Kočevju zaključila šolsko leto v soboto 24. t. m. s službo božjo ob 9. in z obvezno šolsko proslavo. Nato pa se bodo razdelila izpričevala. Srejemni izpiti za I. razred bodo 26. in 27. t. m. ob 9. Najkasneje do tega roka je treba pri ravnateljstvu vložiti prošnje, kolokovane s 5 Din, za dovoljenje polaganja sprejemnega izpita. Prošnjam je treba priložiti šolske izkaze o uspešnem dovršenem IV. razredu in krstne liste.

LJUBNO. Razveselili smo se poletnega voznega reda poštnega avtomobila, po katerem je dodeljen moziški pošti še en avto, ki bi imel biti za rezervno, kadar ne bi mogel voziti eden ali drugi avto po Zadrecki, odnosno po Savinjski dolini, kar se pogosto dogaja. Tudi bi imel po novem voznem redu prihajati avto s pošto pol ure prej kakor dosedaj, kar je pa ostalo samo na voznem redu, sicer pa so zamude na dnevnem redu. Neprijetno presenečeni smo bili na Telovo, ko je dospel poštni avto z zamudo nad poldrugo uro. Zvedeli smo, da je zopet vozil samo en avto po Zadrecki in Savinjski dolini, čeprav bi lahko bil na razpolago tretji avto, ki sicer vozi med Mozirjem in šmartnem ob Paki. Mislimo, da smo dobili poštne avtomobile v prvi vrsti zaradi hitrejšega prevoza pošte, potem šele za prevoz oseb. Vljudno prosimo poštno upravo, da v tem oziru napravi rad na tej progi!

POLJČANE. Obiščite zanimivo potujočo kmetijsko razstavo, ki pride na tukajšnje železniško postajo 1. julija in ostane samo en dan. — Za 2. julija določeni sokolski nastop se zaradi manifestacijskega zborovanja v Beogradu preloži na jesenski čas. — Vsem darovalcem, ki so prispevali za nabiralno akcijo za okrožni zlet v Apotnici, se Sokol najljubše zahvaljuje.

SLOVENSKA BISTRICA. Kolesarska podzveza iz Maribora je priredila v četrto izlet v Slovensko Bistrico, katerega so

se udeležili mariborski klubi »Edeleweiss«, »Maraton« in »Postela«. V Slov. Bistrici so pričakali izletnike zastopniki domačega društva »Bistrec« z godbo gasilnega društva. Goste sta v imenu domačega kluba pozdravila predsednik g. Miloš Tajnik in g. Branislav Mondini. V imenu mariborske podzveze se je zahvalil za prisrčni sprejem predsednik g. Markovič. Po zdravici Nj. Vel. kralju, ki jo je izrekel o. Branislav Mondini, se je razvila prijetna srčna zabava v dvorani hotela »Beograda«.

Kamniški uboj pred sodiščem

Ljubljana, 19. junija.

Kar šest kamniških možakarjev in fantov je danes stalo pred kazenskim sodnikom poedincem s. o. s. g. Korščem. Obtoženi so bili sicer samo prestopka tepeža, ki je bil 16. avgusta predlanskim nastal v gostilni Franciške Jagodičeve v Kamniku, na Grabnu. Takrat so slavili poroko Mihe Uršiča, posestnikovega sina iz Stranj. Bili so vsi veseli. Okrog polnoči pa je nastal prepir, ki se je spremenil kmalu v hud tepež. Skozi odprto okno je nekdo z vodo polil v gostilni se nahajajočega Petra Peternela. Ta je postal ves divji. Nekdo pa mu je potem na gostilniškem dvorišču vrغل v čelo debel kamen ter mu prebil čelno kost. Peternel je čez nekaj dni umrl v ljubljanski bolnišnici.

Tega tepeža so bili najprej obtoženi 67letni posestnik Janez Uršič iz Stranj, njegov sin Miha Uršič, 26letni mesar Janez Erjavsek in 24letni Matevž Pogačar, mesarski pomočnik iz Kamnika. Vsa je zvrčal krivdo in tajil, da bi se bil udeležil tepeža. Prvi sodnik je lani celo razpisal glavno razpravo na lico mesta v Jagodičevi gostilni in po celodnevni razpravi vse obsodil na 8 mesecev strogega zapora. Apelacijsko sodišče je sodbo razveljavilo in odredilo novo razpravo.

Državni tožilec je, proti mesarju Janezu Erjavsku umaknil obtožbo, dočim je na novo obtožil še zidarskega delavca, 35letnega Franceta Uršiča iz Stranj in 30letnega posestnika Ludvika Flerina iz Gorice pri Kamniku. Tudi danes so se obtoženci izgovarjali, da ni nikdo vrغل kamna proti Peternelu. Glavna priča, gostilničarka Franciška Jagodičeva je opisala tepež in izjavila sodniku: »Resnica bo enkrat na dan prišla. Če ne danes, pa čez 10 let!«

Razprava je bila na 6. julija preložena. Da se zaslišijo zdravnik izvedenec g. dr. Blumauer in še nekatere priče.

Zastopnike-ce

v vseh večjih krajih sprejmemo

za prodajo patentirane predmeta. Pisemne ponudbe na Jugoslovensko Rudolf Mosse a. d., Beograd, pošni pret. 409 pod »Dobra zarada 181«.

Pomoč

v vseh zadevah nudimo »Jutrovc« mali oglašnik.

TARZAN II. DEL

JE IZŠEL

KNJIGO BOMO RAZPOŠILJALI NAROCNIKOM TAKOJ, CE BODO IZNOS DIN 20.— IN 3 DIN POSTNE PRISTOJBINE POSLALI OB ENEM Z NAROČILOM. NAROCILA NASLAVLJAJTE NA UPRAVNIŠTVO »JUTRA« LJUBLJANA, KNAFLJEVA ULICA 5.

JE IZŠEL

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da se je naša dobra mati, stara mati, sestra, teta, gospa

Marija Graul
roj. Svetlin

dne 18. t. m. po daljšem trpljenju preselila v večnost, previdena s tolažili sv. vere, v 74. letu starosti.

Pogreb najne bo vršil 20. t. m. ob 4. uri popoldne izpred hiše žalosti, Ljubljana VII., Aljaževa cesta 29, na pokopališču v Dravljah.

Ljubljana—Brezice, dne 20. junija 1933

Zalujoče rodbine:

GRAUL, LOMBAR, ENGELMAN, ZAGORC, HAFNER.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo tužno vest, da je dne 17. junija 1933 od kapi zadeta preminila na Dunaju moja preljubljena, zlata žena

Olga Kostajnshek
soproga župana, trgovca in posestnika

Blagopokojna bo v sredo, dne 21. junija 1933, prepeljana k Sv. Martinu pri Vurbergu, kjer bo svečani pogreb istega dne ob 10. uri popoldne. Sv. Maše zadušnice se bodo brale dne 22. in 27. junija 1933 v župni cerkvi pri Sv. Martinu.

KOSTAJNŠEK JANKO, mož; KOSTAJNŠEK MILKO, pastork, in vsi ostali sorodniki.

7475

